

**Gerb. Bendradarbių Ir
Skaitytojų Dėmesiai**

Šią savaitę, iš prižas- ties Padėkos Dienos (Thanksgiving Day) šven- tės ketvirtadienį, lapkričio 22 d., penktadienio "Darbi- ninko" numeris neišeis. Šiais metais Padėkos Dieną švėsime kiek rames- niu laiku, nes karui pasi- baigus daug mūsų jaunuoli- ų jau grįžo pas savuo- sius, o kiti grįžta. Tačiau nemažai mūsų jaunuolių paguldė galvas už šio kra- sto ir pavergtųjų tautų, ku- rių tarpe yra ir mūsų se- noji tėvynė — Lietuva, laisvę. Lai Dievas surami- na žuvusiųjų karių tėve- lius. Prašykime Aukščiau- siajo ir Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, o visam pasauliui taikos ir ramy- bės.

**Pamaldos Kongreso Proga
Chicagoje**

Kunigų Vienybės, Chica- go Apskritis, iniciatyva pradėtą Amerikos Lie- tuvių kongresą Chicagoje, šv. Jurgio par. bažnyčioje (3230 S. Lituanica ave.), lapkričio 29 d., 9 val. rytą įvyks pamaldos už Lie- tuvą. Iškilmingas mišias at- laikys kun. Pr. Juras, pa- mokslą pasakys kun. J. Balkūnas. Giedos solistai, vadovaujant prof. Počiui. Kongreso delegatai kvie- čiami pamaldose dalyvau- ti.

**Rusijoj Kaikur Gyvena
Išsikasę Urvus Žemėse**

New York (LAIC) — Komunistų partijos orga- nas "Pravda" Nr. 233 įsi- dėjo vedamąjį antraštę: "Greičiau perkelkime kol- chozininkus iš žemliankų į gerai paruoštus būtus". Iš straipsnio matyti, kad da- bar Rusijoje kaikuriose vietose daugelis valstiečių gyvena išsikasę žemėje ur- vus, vadinamas "zemliank- kas". Laikraštis ragina gelbėti tokioj vergingoj padėty kolchozų gyventojus.

**Nuteisė 29 Nacius Karo
Kriminalistus**

Luenenerg, Vokietija, — lapkr. 19 — Pereitos sa- vaitės pabaigoje Militaris teismas karo kriminalis- tams teisti nuteisė 29 na- cius karo kriminalistus ir 15 jų išteisino. Trys iš nu- teistųjų pasmerkti mirties bausme. Visi jie pripažinti kaltais už baisų kankini- mą ir žudymą žmonių Bel- sen koncentracijos stovyk- loje.

**Popiežius Pijus XII Ragina
Ispaniją Ginti Bažnyčia**

Roma, lapkr. 19 — Jo šventenybė Popiežius Pi- jus XII, kalbėdamas per radio Ispanijos žmonėms, atsisaukė į Ispanijos tiki- čiuosius, kad gintų Katali- kų Bažnyčią, nuo priešų, kurie vėl gali bet kada su- kilti tame krašte. Popiežius Pijus XII labai aukštai iškėlė ispanus už jų gynimą Katalikybės lai- ke civilio karo, ir dėkojo Aukščiausiam, kad Ispa- nija buvo apsaugota nuo antrojo pasaulinio karo baisenybių. Baigdamas kalbą suteikė popiežišką palaiminimą generalisimui Francisco Franco, kurio valdžia palaiko diplomati- nius ryšius su Vatikanu.

**Jei Žmogus Bando Ieškot
Teisybės SSSR**

New York (LAIC) — Kaip žemai stovi teisinė apsauga Sovietų Rusijoje, galima spręsti iš Maskvos laikraščio "Izvestija" Nr. 197: korespondentas iš Le- ningrado praneša, kad žmonės negali prisimušti prie teismų pagalbos. No- rėdami patekti į teismo są- lę, gyventojai vietomis iš vakaro stoja į eilę, po šim- tą ir daugiau žmonių. Kai- kurie žmonės per du mė- nesiu ir daugiau negali pa- tekti į teismo rūmus. Kad patekti pas vietinį proku- rorą, tenka išlaukti eilėje po keletą dienų. Jei taip sunku teisybės ieškoti Leningrade, tai ką bekalbėti apie Lietuvą...

**Anglai Perėmė Kruppo
Dirbtuves**

Lueneberg, Vokietija, — lapkr. 19 — Anglijos karo vadovybė perėmė Fried- rich Kruppo įstaigą ir vi- sas jos dirbtuves.

**De Gaulle "Atsistatydino" —
Susidarė Rimta Krizė
Prancūzijoje**

Paryžius, lapkr. 19 — Gen. Charles de Gaulle, lai- kinasis Prancūzijos presi- dentas, "atsistatydino", nes dėl komunistų intrigų negalėjo sudaryti naujos koalicinės vyriausybės. Komunistai, turėdami kai- po atskira grupė daugiau atstovų, reikalavo svar- biųjų vietų ministerių ka- binete. Prez. Charles de Gaulle reikalaujamų vietų nedavė. Jis įteikė seimo pirmininkui raštą, kuriame pareiškia, kad jis, ne- galėdamas sudaryti tokios vyriausybės, kuri jo ma- nymu būtų reikalinga kra- što gerovei, paveda visą reikalą seimui. Dabar kaip aiškina, kad gen. Charles de Gaulle "atsistatydino". Tačiau pats de Gaulle ir kiti sako, kad jis savo mandatą pa- vedė seimui. Jeigu seimas

**150,000 Graikų Reikalau-
ja Gražinti Epirus**

Athens, Graikija, lapkr. 19 — Vakar apie 150,000 graikų, atstovaujančių ka- ro veteranų grupes, susi- rinko Konstitucijos aikštė- je, pareiškė griežtą protes- tą Alijantams dėl Albani- jos pripažinimo, prijun- giant prie pastarosios šiaurinę Epirus sritį.

Graikai pareiškė didžia- sį nepasitenkinimą Brita- nija, ne kad ji būtų di- džiausia kaltininkė, bet kad jie tikėjosi iš Britani- jos kaip "apsaugojančios jėgos".

**Kun. Dr. J. Puišys Žuvo
Nelaimėje**

New York (LAIC) — Mums praneša, kad per eilę metų sunkiose sąlygose teikęs ištremtiems lie- tuviams dvasinę pagalbą ku- nigas Dr. Puišys, neseniai žuvo per auto katastrofą.

**De Gaulle "Atsistatydino" —
Susidarė Rimta Krizė
Prancūzijoje**

padarytų naujus patvar- kymus ir gražintų presi- dentui priklausantį man- datą, tai jis bandytų iš naujo sudaryti vyriausybę. Komunistai tvirtina, kad gen. de Gaulle "atsistaty- dino", ir kad jie jo nebe- remsią iš naujo perrinkti prezidentu. Komunistai siūlo išrinkti laikinuoju Prancūzijos prezidentu seimo pirmininką, Feliksą Gouin, socialistą. Tačiau socialistai, nenorėdami pa- sitarnauti komunistams, gali būti susilaikys nuo balsavimo bendrai su ko- munistais. Respublikonai pasilieka su gen. de Gaulle. Taigi dėl laikinojo presi- dento Prancūzijoje susida- rė rimta krizė. Visiems aiš- ku, kad kur tik komunistai gali, tai jie visuomet pir- moje vietoje stato partiją, būtent, komunizmą.

Prezidentas Truman žiūri į savo paveiklo statulą, kurią jam padova- nojo menininkė Mrs. Electra Waggoner iš New Yorko. Ši statula bus išlie- diji ta iš bronzos ir patalpinta Missouri valstybės rūmuose, Jefferson City, Mo., pagerbimui Prezidento nuo vietinių gyventojų.

Rusija Provokuoja Naują Karą

**Raudonųjų Sukilimas Irane — Rusija
Padeda Kinijos Komunistams**

Rusijos - Kinijos santy- kiui baigia nutukti. Kini- jos nacionalistinė valdžia vis labiau pradeda įsitikinti, kad Rusija tiksliai pa- deda Kinijos raudonie- siams įsigalėti. Dėl Mandžiurijos gali kilti rimtas karas.

Kinijos Chiang Kai-she- ko valdžia yra įsitikinusi, kad Rusija, gelbėdama kiniečiams komunistams, lauzo trijų mėnesių senu- mo Kinijos - Rusijos drau- gingumo sutartį.

Kaip žinoma, sovietų Ru- sijos karo jėgos pasitrauk- damos iš Mandžiurijos pirmiausia įleidžia Kinijos raudonųjų karo jėgas, bet neleidžia Kinijos Chiang Kai-sheko kariuomenės iš- kelti uostuose nei jos nu- leisti lėktuvais.

Kinijos centralinės val- džios kariuomenės deda vi- sas pastangas įeiti į Man- džūriją. Jau atsiėmė Shan- haikwan iš komunistų. Tai gali būti pirmas stip- rus Chiang Kai-sheko ka- riuomenės žygis veržtis ir užimti Mandžiūriją.

Kinijos komunistų karo vadovybė pradeda nervuo- tis. Jos kariuomenė puola ir Jung. Valstybių mari- nams, kurie padeda kinie- čiams nuginkluoti japo- nus. J. V. gen. Albert We- demeyer, kuris vadovauja visom Amerikos karo jė- gom Kinijoje, įsakė kariuo- menei panaudoti aviaciją prieš komunistus, jeigu jie nesustos užpultinėje Ame- rikos kareivių.

Sukilimas Irane (Persijoje)

Šiaurinėje Irano srityj, kuri yra Rusijos Azerbai- jan ir Turkijos pasieny, įvyko sukilimas. Per dvi dienas vyko kautynės ir užmušta septyni asmenys. Sukilėliai geležinkelio traikia link Teherano. Iš Teherano valdžia pra- neša, kad sovietų Rusija savo sunkvežimiais prista- to sukilėliams ginklus ir

**Amerikos Lietuvių Kongresas —
Istorinės Reikšmės Įvykis**

Visuotinas Jungtinėse Amerikos Valstybėse gy- venančių lietuvių kongresas, kuris įvyks lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 dienomis Chicagoje ir kurį rengia vi- sos didžiosios USA lietuvių grupės — katalikai, socia- listai, tautininkai-sandariečiai — bus vienas iš pačių didžiųjų įvykių Amerikos lietuvių istorijoje. Niekada dar taip sutartinai ir vieningai nebendradarbiavo tos didžiosios lietuviškos visuomenės grupės, kaip dabar, mirtino pavojaus Lietuvai akivaizdoje. Tokie kongre- sai mūsų visuomenės tebuvo šaukiami tik svarbiuoju Lietuvos atstatymo laikotarpiu po Didžiojo Karo ir dabar, pasibaigus antram pasauliniam karui.

Šis kongresas bus mūsų galingas šauksmas už Lietuvos išlaisvinimą iš raudonosios rusų okupacijos, tai bus mūsų stiprus žodis-vaduojant ištremtuosius ir Sibiro tyrlaukius, tai bus broliška ranka ištiesta bena- miams lietuviams, išblaškytiems visuose penkiuose kontinentuose.

Siemet sueina 40 metų, kai įvyko Didysis Vilniaus seimas, kuriame pavergtos Lietuvos atstovai pareika- lavo teisės patiems Lietuvos žmonėms spręsti savo li- kimą; siemet sueina 5 metai, kai Lietuva pateko po kruvina raudona bolševizmo letena. Raudonieji vėl bando praversti falsifikuotus, teroru ir durtuvais pa- remtus rinkimus Lietuvoje. Vardan pavergtos tautos mes, laisvėje esantieji lietuviai, susirinę į didįjį savo Kongresą Chicagoje, pasakysime pasauliui, kad lie- tuviai nenumalšinami veržiasi į nepriklausomybę, kad Lietuvos žmonės nenurims, kol nebus atstatytos jiems priklausomos ir dabar mindžiojamos laisvės teisės. Šie- met pripuolančias sukaktis mes atžymėsime naujais galingais žygiais dėl pavergtų lietuvių išlaisvinimo.

Delegatai į Didįjį Amerikos Lietuvių Kongresą jau daugumoje išrinkti. Jie supras jiems uždėtą ir jų laisvu noru apsiimtą pareigą — atvykti ir per visas tris dienas išstisai dalyvauti kongrese. Niekas neturi teisės išnaudoti asmeniškais pasismaginimams ar pasisvečiavimams tą laiką, kuris turi būti paskirtas kryžiuojamos tautos vadavimui. Ateina dienos, kada bendras sukaustytos tautos vadavimo darbas yra svar- besnis už bet kokį asmenišką darbą.

Visi prie savo postų didžiojo Amerikos Lietuvių Kongreso metu! Paskirkime savo darbą ir auką, nes šiuo metu į mus atkreiptos krauju ir ašaromis pasru- vsios viso pasaulio lietuvių akys!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA.

**J. V. KARIUOMENĖ PADARĖ
KRATAS VOKIETIJOJE**

Frankfort On The Main, Vokietija, lapkr. 19 — A- pie 100,000 Jung. Valsty- bių ginkluota kariuomenė savo kontroliuojamoje zo- noje pravedė kratas, kad sunaikinti bet kokį vokie- čių pasipriešinimą, sunai- kinti juodašias rinkas, a- reštuoti vokiečius, netu- rinčius legalių dokumentų. Panašios kratos įvyko pereiną liepos mėnesį, laike kurių areštuota apie 80,000 asmenų. Šį kartą taip pat areštuota nemažai, bet ma- žiau negu pereiną kartą.

Be to, Lietuvos vardas ir vėl minimas ryšyje su In- dianos senatoriaus Ray- mond E. Willis lapkričio 6 d. į Kongresą Lietuvos ne- priklausomybės reikalu į- nešta rezoliucija ir pasku- tinė Herald Tribune Foru- me Valstybės Sekretoriaus J. F. Byrnes pasakyta kal- ba. The Tablet galima užsi- prenumeruoti 1 Hanson

**Brooklyno Vyskupijos Sa-
vaitraštis "The Tablet"**

savo paskutinėje laidoje, Place, Brooklyn 17, metinė itin energingai gyna Lie- prenumerata — \$2.50.

Lietuvių Radio Programa

ŠEŠTADIENI, 1:15—2:15 P. M.
1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, lapkričio 24 d., 1:15 val. po pietų įvyks Lietuvių Darbininkų radio programa. Lietuviškos liau- dies dainos, muzikos kūriniai, pranešimai ir žinios skambės oro bangomis per visą valandą. Pra- šome pasukti savo radio rodyklę ant 1230 kilocycles ir klausytis radio programos iš WESX stoties, Salem.

Visus pranešimus, sveikinimus ir skelbimus siųs- kite arba asmeniai pridukite šiuo adresu:

DARBININKAS RADIO
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Telephonai:—SOUTH Boston 2680 arba NORwood 1449

IVAIROS ŽINIOS

LIETUVIŲ KONGRESAS IR GPU KANKINAMOJI LIETUVA

Tiek daug USA lietuvių buvo išėję savanoriais, tiek daug buvo pašaukta prie ginklo, kad tikrai nebūtu liejesis ir lietuvių kraujas. Tiek gausiai USA lietuvių šeimos dėjosi prie Raudonojo Kryžiaus darbų ir kitų pergalės pastangų ir taip uoliai pirkė bonus, jog milijono lietuvių kilmės amerikiečių veikla ir jų lietasai kraujas yra tvirtas pagrindas, kad būtų išklaustas jų balsas užtariantis jų kraujo brolių — Lietuvos žmonių vargus.

Tas Amerikos Lietuvių balsas turės būti stipriai pareikštas per Amerikos Lietuvių Kongresą Chicagoje lapkričio 29—30 d. ir gruodžio 1 d.

Gausiame delegatų suvažiavime mes turime pareikšti savo ir Lietuvos žmonių vardu, kad mes stojame už laisvą, nepriklausomą, demokratiniais pagrindais besitvarkančią Lietuvą, kurioje būtų pravestos reikalingos ir teisingos žemės bei kapitalo reformos ir garantuotas

visiems lietuviams šiltas ir sotus pragyvenimas.

Mes turime susirinkti ir vieningai pareikšti griežtą protestą prieš lietuvių persekiojimą savojoje žemėje, prieš atėmimą žodžio, spaudos, organizacijų laisvės.

Mes turime pareikalauti, kad Lietuvoje būtų sustabdyta sovietizacija ir brukimas į komunistinius dvarus, kada iš savarankiško ūkininko lietuvis daromas komisarų stumdomas komunistinio dvaro bernas.

Iš Lietuvos turi būti pašalinta sovietų žvalgyba, jų kruvinoji GPU ir žiauriejai enkavedistai, tremiamiesiems lietuviams kastuvas skaldė galvas, granatomis plėšę ūkininkus Pravienskyje ir šutinę sąnarius, išbadę akis patriotams lietuviams Rainių miškely ties Telšiais.

Mes turime galingai pareikalauti, kad Lietuvos žmonėms būtų leista laisvai išsirinkti savo vyriausybę visuotiniu, lygiu, slaptu, tikrai demokratinium balsavimu, o ne vartojamu nacizmo ar raudonojo fašizmo metodus, kaip tas buvo vadinamuose rinkimuose ir "liaudies seima", kada balsuotojams tebuvo pateiktas tik bolševikų kandidatų sąrašas.

Iki Kongreso beliko trejetas savaičių. Daugumoje organizacijų atstovai jau išrinkti ir aukos paskirtos. Jei kur tas dar nėra atlikta, skubiai tą pareigą reikia išpildyti. Visi į didįjį Amerikos Lietuvių Kongresą Chicagoje!

"Pasaulinės spaudos sujudime ir įvairių nuomonių sklaidime, katalikiški laikraščiai yra kaip tie pranašai, tiesos ir dorovės sklaidėjai." — Pijus XII.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju pp. Juozui ir Barborai Žiliam, gyv. Cambridge, už suruošimą "surprise Birthday party" mano gimtadienio progą savo namuose. Dėkoju visiems už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas, ypač pp. Žiliam, Sukiam, William Shepard, William Shepard, Jr., savo žmonelei ir šeimai ir bendrai visiems kitiems, kurie dalyvavo tame parengime ir suteikė man tiek daug džiaugsmo ir malonumo.

Lai Dievas visiems atlygina.
Juozas Smilgis,
Arlington, Mass.

"Rinkimai" Bulgarij

Sofia, Bulgarija, lapkr. 19 — Vakar įvyko Bulgarijos seimo "rinkimai". Kaip žinoma, Bulgarija, kaip ir kitos Balkanų, Baltijos valstybės tebėra Rusijos raudonosios armijos kontrolėje. Bulgarij, kaip ir Pabaltijo valstybės 1940 m., balsuotojams pateiktas tik vienas kandidatų sąrašas. Balsuotojams nebuvo pasirinkimo: balsuok ar nebusuok, vis tiek pateiktas valdžios sąrašas bus "išrinktas" jei ne 100 nuošimčių, tai 97 nuoš. tikrai.

Opozicija priešinosi dėl vieno komunistų dominuojamo sąrašo, bet su ja nesiskaitė, nes tą sąrašą rėmė svetimos valstybės ginkluotos jėgos.

Jung. Valstybės prieš rinkimus įteikė Bulgarijos valdžiai notą, kurioje pareiškė, kad bulgarų rinkimai greičiausia nebus pripažinti. Ir negali pripažinti, nes jie nėra nei demokratiški, nei teisėti. Visose valstybėse rinkimai turi būti laisvi. Rinkimuose turi dalyvauti įvairių įsitikinimų piliečiai. Turi būti vienas kandidatų sąrašas, bet keli. Į rinkimus neturi kištis svetimos valstybės jėgos.

Sužeidė 30 Traukiniam Susimušus

Boston, Mass. — Pereitą šeštadienį, 3:30 val. po pietų, Bostono ir Albany linijos traukiniai susimušė arti Albany St. tilto. Sužeidė 30 žmonių.

Sužeidė 20 Žmonių Traukinio Nelaimėje

So. Bend, Ind. — Sužeista 20 žmonių, kada iš Chicago į New Yorką važiuojantis traukinys nušoko nuo bėgių.

Rusų Enkavedistai Nenuirimsta Neį Norvegijoje

Stockholm (LAIC) — Lietuvių tremtinių leidžiamo laikraščio "Svetur" žiniomis, ir Norvegijoje siaučia rusų enkavedistai. Neperseniai Rusų teroro auka tapo du lenkai. Juos buvo mėginta pasigrobtį iš stovyklos ir jėga nusigriebti į Rusiją.

Dėka savolaikiai ir energingai amerikiečių karininko intervencijai, abu lenkus pavyko išgelbėti.

WASHINGTON, D. C.—World cooperation actually performed by the children of many countries is one of the major themes to be developed during the coming months by the American Junior Red Cross. This new poster is part of a campaign to recruit 60,000,000 world wide members within two years.

RAUDONASIS TVANAS PLINTA STOCKHOLMO KNYGYNuose

Stockholm (LAIC) — Igno Jurkūno Šeiniaus tik pasirodęs švedų kalba veikalas — Den Roda Floden Svammer Over (Raudonasis Tvanas Plinta) išstatytas visuose štabesniuose švedų sostinės knygynuose.

Veikalas buvo plačiai paminėtas per spalį 21 d. Stockholme įvykusį estų kolonijos susirinkimą, kur kalbėjo buv. Estijos Valsitybės galva ir socialdemokratų vadovas August Rei.

Labai palankų atsiliepimą veikalas susilaukė iš Švedijos Arkivyskupo, didelio Baltijos tautų draugo, Erling Erdem.

Iš viso, veikalas recenzuojamas per visą Švedijos stambesnę spaudą, neišskiriant ir Aftonbladet, kuris yra žinomas savo palankumu Sovietų Rusijai. 1940 metais autorius išleido "Raudonasis Tvanas Kyla" (Don Roda Floden Stiger), 1945 metais — "Raudonasis Tvanas Plinta".

Autoriui linkime netrukus išleisti 3-čią veikalą "Raudonasis Tvanas Žlunga."

Rusai Karščiuojasi Dėl Atominės Bombos

Maskva, lapkr. 19 — Sovietų Rusijos vadai labai karščiuojasi dėl atominės bombos. Sovietų rašytojas Sokolov, rašydamas apie tarptautinius reikalus, sako, kad "atominė bomba yra viso pasaulio reakcionierių signalas agitacijai dėl naujo kryžeiivių žygio prieš Sovietų Uniją."

Keista, ar ne? Sovietų Rusijos pareigūnai ir jų agentai savo kalbose ir raštuose sako, kad Rusija jau žino kaip atominės bombas pasigaminti, o iš kitos pusės pyksta ir nervuojasi, kad jai neišduoda paslapčių.

ir Kanada, kurių vadai sudarė sutartį dėl atominės bombos ir pareiškė, kad paslaptis išduos Suvienytų Tautų Organizacijai, jeigu ir kitos valstybės išduos savo apsiginklavimo paslaptis ir pasižadės laikytis ir išpildyti visas sutartis, padarytas Teherane, Jaltoje ir Potsdame. Taigi Rusijai lieka tik padaryti tai, ką ji yra pasižadėjusi konferencijose, tai ji ir turės visas atominės jėgos paslaptis.

Kodėl Rusija negražina pavergtoms tautoms laisvę ir nepriklausomybę?

Portugalų Simpatijos Lietuvai

New York (LAIC) — Lisabonos laikraštis "A Voz", rašydamas apie Tautų Sąjungos susirinkimą, pažymi, kad ji turi būti kviečiami visi senieji nariai, jų tarpe ir Lietuva, drauge su kitomis Baltijos valstybėmis. Rašydamas apie karo kriminalistus ir nagrinėdamas tą punktą, kur karo kriminalistais skaitomi nusikaltusieji prieš komunizmą, pabrėžia, kad į kriminalistų skaičių turėtų būti įtraukti ir tie, kurie deportavo Baltijos valstybių gyventojus.

Amatų Mokyklos Okupuotoje Lietuvoje

New York (LAIC) — Laisvoje Lietuvoje buvo gražiai plečiamos moterų dailės darbų ir kito pritaikymo meno bei amatų mokyklos. Pagal "Pravodos" pranešimą, dabar tokių amatų meno mokyklų veikia tik trys: Vilniuje, Mariampolėje ir Kaune. Jose esą apie 1,000 merginų, kurios mokosi dailaus išsiuvinėjimo, keramikos ir kitų darbų. Pasiybos mokytojams paruošti veikia specialus institutas.

LAIŠKAS IŠ VATIKANO

Šiomis dienomis Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkas kun. dr. J. B. Koncius, gavo iš Vatikano sekančio turinio laiška:

"Brangusis Kunige Konciau! Daug malonumo man teikia ši proga, Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII malonių išakymu, pranešti Jums apie gavimą Jūsų gausios aukos sumoje \$6,000, kurią Jūs pasiuntėt Jam per Apaštališkąjį Atstovą, Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vardu, pagelbėti lietuviams tremtiniais Italijoje ir Prancūzijoje.

Jūsų krikščioniškos labdarybės dvasia ir Jūsų gūlus noras pagelbėti Šventajam Tėvui Jo didžiame Apaštališkame žygyje teikti suraminimo ir pagalbos šiais nepaprastais liūdesio, kančių ir skurdo laikais, labai Jį suramino ir Jis dabar man pavedė perduoti Jums, kaip pirmininkui, Jo tėvišką padėkos pareiškimą už Jūsų nuoširdų dalyvavimą šioje mielaširdingoje pagalbos misijoje ir už Jūsų tikrai kilnius jausmus.

Parodyti savo nuoširdų rūpestingumą ir dėkingumą, Jis labai maloniai teikia Jums ir visiems Jūsų šiamės šalpos darbe bendradarbiams, savo Apaštališką Palaiminimą, meldamas, kad tai būtų daugelio dangiškų malonių šaltinis.

Džiaugsmingai naudodamas šią progą pareikšti savo asmenišką pagarbą ir nuoširdžius jausmus, pasi- lieku,

Jūsų Kristuje,
J. P. MONTINI,
Einąs Jo Šventenybės
Valstybės Sekretoriaus pareigas"

Vatikanas,
1945 m. rugsėjo 17 d.

Isigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai - Lietuvišką Žodyną, kuris yra skaitomas vienas iš geriausių. Jo formatais dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais auksu aparais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome barga — atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsiskaitant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik įdėti konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:
Šiuomi siūniu \$3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas _____
Adresas _____

Maskva Skubomis Ruošia Naujus Agitatorių Kadrus

New York (LAIC) — Panaudodama komunizmą savo imperialistiniams siekimams, Sovietų Rusija tiek gausiai siūnia savo agitatorius į okupuotus kraštus, kad jų mokyklos jau nebespėja ruošti prieauglio. Dėl tos priežasties Maskvoje, prie komunistų partijos centro atidaryti specialūs kursai, kurie rugsėjo 29 d. išleido pirmą pagreitintą agitatorių laidą. Tų kursų direktoriumi yra Kulbakin. Kursantai per pusantūrį metų buvo mokomi komunistų partijos istorijos, politinės ekonomijos, dialektinio ir istorinio materializmo, partijos veikimo, visuotinos istorijos, tarptautinių santykių istorijos, praktiškų metodų vadovavimo socialistiniam ūkiui ir — visuotinos geografijos. Be to, kartkartėmis buvo skaitomos paskaitos iš meno, literatūros, ir muzikos istorijos.

Salia tų pagreitintų kursų, Maskvoje veikia dar ir Aukščiausia Partijos Mokykla. Ji yra žinioje partijos agitacijos ir propagandos skyriaus viršininko. Ji rugsėjo pabaigoje išleido jau ketvirtą laidą "kvalifikuotų partijos darbininkų"; iš viso išleista virš 1,000 žmonių, kurie dabar vadovauja sovietų spaudos ir susirinkimų propagandai. Šiemet propagandos mokyklą baigė

343 žmonės, iš jų 22 studentai iš kitų tautų. Mokyklą manoma išplėsti; 60 iš šiemet baigusiuju, pasi- lieka profesoriauti ir ruoš- tis laipsniams.

Taigi, raudonųjų agita- torių pasauliui nepritruks.

SVEIKATA—TURTA

Sveikata brangiausias turtas pasaulyje, be sveikatos nėliela nei gyventi. Jeigu jus kankina reumatiški skausmai prieš oro permaitimą, jaučiat dieglius, rankų, kojų sustingimą, nuovargį, šaltį, — tuoj nieko nelaukiant įsigyk DEKENSIO GALINGOS MOSTIES. Ji sudaryta iš daug skirtingų elementų iš tolimų kraštų svieto. Ši mostis turi savyje galingą silumą, galingai šildydama sunaikina minėtus skausmus.

Senai ir teisinga patarlė sako: kas tepa tas ir važiuoja. Tai jeigu norit važiuoti tai tepkit ir vėl tepkit su Dekensio Galinga Mostim.

Pasarga: Neimkit jokių kitų pasiulyimų, visada reikalaukit ir žiūrėkit kad ant dėžutės būtų užrašyta: DEKENSIO OINTMENT. Taip aplaukysit tikrąjį Dekensio Ointment.

Stebėtinai greitai prašalins minėtus skausmus. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00; pinigų taupymo ekstra didelė dėžė 16-oz. \$5.00...
DEKEN'S OINTMENT COMPANY
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

PUIKU NUO STRENIŲ GELOS

Maloniam palengvinti nimmū bandyk šį švaru, naują patikrintą būdą atliksiot paprastą strenių gela. Tik uždekt vieną Johnson's BACK PLASTER ant pat skaudamąs vietas, sveikins jo vaistai palengvinti

IVAIRUS SKELBIMAI

REIKALINGA prityrusi Virėja ir Seimininkė lietuviškoj Klebonijoj. Alga \$100.00 ir mėnesį pradžiai, pabuvus bus pakelta. Kreipkitės pas Kleboną. Rev. L. J. Mendelis 114 W. Saratoga St., Baltimore 1, Md. (16-23-30)

Juozas Kasinskas Inc. Laidotuvių Direktorius 602 Washington Blvd. BALTIMORE 30, Md. Tel. Lexington 8595 Limosnai dėl visokių reikalų Patarnavimas Dieną ir Naktį

Užsisakykite Toniko Pas Mus Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos. Myopia Club Beverage Co. Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

MŪSŲ TIESIŪGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas. Jei Jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums abligacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pasaukite SOUTH Boston 0379.

MT. WASHINGTON CO-OPERATIVE BANK 430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

Johnson's BACK PLASTER

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass Telephone SOUTH Boston 2680

"Gdie Choziajin" — Kur Šeimininkas?

Amerikos spauda paduoda štai kokį iš Maskvos vaizdą. Raudonojoj aikštėj milžiniškas paradas. Koki du milijonai raudonarmiečių ir darbininkų atlieka iškilmingą eisną bolševistinės revoliucijos sukaktėiai paminėti. Jie tvarkiai ir išdidžiai žingsniuoja pro Lenino paminklą, kur susirinkę vyriausieji Sovietų valdininkai. Bet — pačio vyriausiojo, Stalino, tarp jų nesimato. Kas atsitiko? Tiesa, buvo viešai paskelbta, kad Stalinas kiek sunegalėjo ir ilsisi tolimam Kaukazo kurorte Soči, ant Juodųjų marių kranto. Bet buvo gi užtikrinta, kad revoliucinės sukakties iškilnėse jis būtinai dalyvaus. Dabar jo nėra. Reiškia, liga turi būt rimtai pavojinga. Ir štai minioje pasigirdo balsų: "gdie choziajin"? — Kur pats šeimininkas? Vadinasi, minia jo pasigedo, ar iš meilės, ar iš paprasčiausio netikėtumo — kas juos ten žino? Bet štai kažkas riktelėjo: "ničevo!" (tai niekis). Tas "ničevo" rusų kalboj turi įvairių reikšmių: ar nepaisymo, ar ramaus užtikrinimo, kad vadas pasveiks, ar pagaliau, nebojimo, kad Stalinui atsistatydinus, ar net mirus, Sovietijos gyvenimas eis normaliomis vėžėmis, nes atsiras ir kitų, ne prastesnių už Stalina, vadų.

Tačiau ne visos Sovietijos masės sako "ničevo". Tai buvo tik pavienis, gal kokio įsikausėlio, balsas. Didžiama Rusijos gyventojų junta, kad Stalinui visiškai iš valdžios pasitraukus, ar mirus, Sovietijos gali kilti netik stambių atmainų, bet ir nemalonių ar malonių (veikia malonių) staigmenų. Sakykim, bolševistinė valdymo sistema liks ta pati. Bet jos vykdymo būdas gali būt skirtingas. Dabar Rusijoj taip vadinamoji proletariato diktatūra yra ne kas kita, tik vieno žmogaus diktatūra. Kas bus Stalino ipėdinis? Ar taip pat diktatorius? O gal valdys ne vienas žmogus, bet Centralinis Komunistų Partijos Komitetas? Tuomet jau būtų partijos diktatūra — daug panašiau į komunistų. Gi jei valdytų vienas žmogus, tai jau susidarytų kitiškas režimas, nes kiekvienas diktatorius įneša savo asmenybės ypatumų. Gal bus kiek švelnesnis, žmoniškesnis. (Panašus į Stalina žiaurumu, ar net žiauresnis — nebeįmanomas). Spėliotojai mini keletą kandidatų: Ždanovą, Molotovą, Vorošilovą, Žukovą, Vasilevskį, Antonovą. Penki kariškiai, vienas civilis. Reiškia, kariuomenė tars savo žodį. Gi raudonoji armija, Europoj pabuvojusi, parsinešė naujų savotiškų idėjų. Ji stebėjo "kapitalistinių" kraštų gyvenimą ir daro palyginimą su Sovietijos gyvenimu. Pasisako žodžiais ir dar-

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA XV.

Revoliucionierių Mitingas

— Draugai! — prabilo Pilvutis, — pagaliau atėjo ilgai laukiamas incidentas, kurs pasiuntė velniop nuobodžias jūsų kalbas. Revoliucija tai revoliucija! Ji visur pageidaujama, bet daugiausiai tai pačių revoliucionierių tarpe. Dabar kaip ant delno matau, kad Andrius Stuobrys tikras didvyris, gi Michailov - Mikulis tai tikra kiaulė. (Palauk, Mikuli, pasikumščiuosim po mitingo.) Ans didvyris dėlto, kad porodė tikro revoliucionieriško įkarščio su žandarais, gi šits kiaulė dėlto, kad iš pavydo nori apsteršti tą, ką jis pavadinė žaliaja medžiaga. Draugai! aš klausiu jus, kuri geresnė — žalia, ar supuvusis medžiaga? Jūs ne kiaulės (išskyrus vieną) ir žinau, kad atsakysite: žalioji medžiaga geresnė. Iš jos ir veikėją ir vadą galima padaryti (tik ne su tuo išmokslinimu, su kuriuo siūlosi Mikulis). Taigi nusilenkime prieš žaliąją medžiagą ir mokykimės iš jos energijos ir iniciatyvos! Velniop visos supuvusios teorijos! Mokiausi jų per kelioliką metų ir priėjau išvadą, kad geriausia teorija tai pirmų žmogaus gyvenimas. Reiškia, tiek darbo padėta, o galų gale tenka grįžti prie to, nuo ko pradėjau. Kaimietis be jokio mokslo ir pastangų pasie-

IŽYMŪS AMERIKIEČIAI - LIETUVOS DRAUGAI

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Garbės Nariai

Bendrasis Amerikos Lietuvos ir fiziniemis kantuvių Šalpos Fondas, šių čiomis. Iš tų griuvusių išmetų spalį mėn. 1 d. švenkilo malda ir pagalbos tės savo metinę sukaktį, šauksmas, kuris pasiekė kaip National War Fund ir Amerikoje gyvenančių narys, jau nuo pat savo i-sikūrimo, pradėjo jungti Didžioji nelaimė ir di-Amerikos lietuvių jėgas džioji pasaulinio mąsto bendram Lietuvos ir nuo krizė jau anksčiau, jos karo nukentėjusių Lietu- vos tremtinių šalpos ir pa- galbos darbu.

Didelių nelaimių ir didelių krizių laikotarpiai visuomet pagimdo naujas nuotailas, naujus tikslus, naujus draugus, naujas Tas nelaimingųjų pagal- vadovybes ir neišvengia- bos šauksmas yra jungtu- mai — visuomeninės ir vas, kuris sujungė ir tebe- tautinės vienybės akcija. jungia Amerikos lietuvių Karo audrai praūžus, jos jėgas vienam tikslui — takas liko nuklotas ne tik kuo greičiausiai suteikti griuvėsiais, bet ašaromis, pagalbą Lietuvos kanki- skurdu, ligomis, badu, dva- niams. Tas milžiniškas

bais. Jau apie 200,000 raudonarmiečių pabėgo iš kariuomenės ir į savo "rojų" nebenori grįžti. Kurie grįžo, tie nesigaili karčių žodžių Sovietų tvarkai pasmerkti. Net Kalininas turėjo pripažinti, kad vokiečių kultūra gerokai paveikė kai kuriuos raudonosius karius. Aršiausia, kad vien paliepimu nebegalima jų nutildyti. Drausmė jau nebe ta. Reikia įtikinėti, prašyti, kad nusiramytų, ir daryt pasizadėjimų, kad Sovietijos gyvenimo sąlygos bus pagerintos. Esą bus pagaminta daugiau gyvenimo reikmenų — ne per greit ir neperdaugiausia, bet vis šiek tiek bus pagaminta. Kalininas nugaro, kad pabuvojusieji Berlyne raudonarmiečiai labai godžiai norėjo įsigyti laikrodžių, tad pasizadėjo, kad Sovietų dirbtuvės padirbdysią net 400,000 laikrodžių! Mizernas pasizadėjimas. Kad nors būtų pažadėjęs keturis milijonus, tai bent trečdalį raudonarmiečių būtų kiek nuraminęs, gi 400,000 tai vos karininkams beužteks. Tarsi pirštu ir dangų būtų pataikęs. Juk toks pasizadėjimas aprūpinti vien "buržujus" karininkus dar daugiau suerzinąs kareivių mases.

Tokių skystimavimų įsisiūbavusių raudonarmiečių nenuramins. "Solovja basniami nenakormiš" — lakštingalos pasakomis nepalesinsi — juk tai ne keno kito, tik pačių rusų patarlė. Kareiviai juk tai žmonės, kurie nori žmoniškai gyventi. Ir ne vien patys. Jų tėvai ir giminės tai dažniausiai kaimiečiai - ūkininkai, prievarta ir kolchozus sukimšti ir einą tikrai faraonišką baudžiavą. Jų sūnūs kareiviai buvo skaudžiai apmeluoti, kad Sovietijoj geriausias pasaulio gyvenimas. Dabar patys savo akimis pamatė, kad tai gegėdiška melagystė. Naturaliai jų širdyse užvirė pagieža ir kerštas. Kareivių žodis bus kietas ir gali išsivystyti į labai kietus darbus. Stalinas sunegalėjęs, kas juos numalšys? Tad Rusijos vadai susirūpinę, nes ir tarp jų pačių broliška meilė gausumu nepasižymi. Gali kilti tokių staigmenų, iš kurių nė tas magiškas "ničevo" nebeišvež.

čiau dėl draugo Michailovo pastabos. Man reikėjo susivokti, kad dėl tokio ligonio žodžių neverta užsigauti. — Kas ligonis? — šoko prie jo Michailovas. Jis matomai buvo labai jautrus dėl savo džiovininkiškos išvaizdos. Pradėjo užsimegzt nauja nemaloni scena. Andrius atsitiesė visu ūgiu ir atstatė kairiąją alkūnę, o dešiniąją ranką kiek pamiklino, lyg pasirengęs atremti puoliką ir duot jam savo kumščio paragauti. Tačiau Mikulis nepuolė, tur būt skubotai susivokė, kad ne jam, visičiukui, su stambiu gaidžiū kovoti. Spiegiančiu, kiek verksmingu balsu jis protestavo: — Su panieka atremiu šito kaimiečio pasityčiojimą! Lengva jam su savo raumenimis gniuždinti mano smegenis. Fazine pajėga su juo nesulyginsiu — tai pripažįstu. Bet norėčiau žinoti, kokiū ligoniu jis mane stato: fiziniu, ar protiniu? — Ir vienu ir kitu, — skubotai už Andrių atsakė Pilvutis. — Aš pridurčiau, kad ir moraliniu, — negarsiai pridėjo Rostovas. Michailovas, matomai, nebuvo draugų mėgiamas. Bet jis nenorėjo taip greit pasiduoti kilstančiai prieš jį viešajai opinijai. Piktai apsidairė, lyg ieškodamas, su kuriuo oponentu būtų jam patogiausia susikirsti. Deja, atrado bendrą frontą. Visi rodėsi stoja iš vieno prieš jį. Net dedąsis rimčiausiu Franko ir tas pradėjo jį gėdyti. — Su tavim, drauge Michailov, mes vien bėdos teturime. Na, kas gi svetimuose namuose taip nemandagiai elgiasi? — Eserai nepripažįsta nei svetimų namų,

— Vyrai, man labai nemalonu, kad pasikarš-

darbas, aciū Amerikos i- staigų pagalbai ir para- mai, Brito ant Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pečiū.

Šiam dideliam darbu i- vykdyti nebakanka vien tik lietuvišku jėgų ir pasi- šventimo; reikia ne tik eili- nių amerikiečių, bet ir i- žymių, įtakingų žmonių pagalbos. pritarimo ir pa- ramos. BALF pirmininkas kun. dr. J. B. Koncius kreipėsi i- visa eilę įžymių A- merikos žmonių, kviesdamas juos prisidėti prie BALF darbo garbės na- riams. Tos pastangos davė vaisių. Šiandien BALF garbės nariai apima įvai- rias Amerikos gyvenimo ir veiklos sritis.

BALF'o garbės nariais yra zūksti Bažnyčios žmo- nės: Jo Eminencija Kardi- nolas Dennis Dougherty, Philadelphiajos arkivysku- pas ir Jo Ekscelencija Ar- kivyskuoas Richard J. Cushing, Bostono arkivysku- pas.

Guberantoriai: Pennsylvanijos valstybės gubernatorius ir Amerikos gubernatorių konferencijos pirmininkas Edward Martin ir Massachusetts valstybės gubernatorius Maurice J. Tobin.

Senatoriai: — David I. Walsh iš Massachusetts ir Joseph F. Guffey iš Pennsylvanijos.

Darbininkų vadai: Amerikos Darbo Federacijos pirm. William Green ir Congress of Industrial Organizations pirmininkas Philip Murray.

Ižymūs visuomenininkai: James A. Farley, buvęs demokratų partijos pirm- ninkas ir Postmaster General; Francis Matthews, didžiulės Kolumbo Vyčių organizacijos vyriausias vytis; James J. Davis, buvęs senatorius; John W. McCormack, Atstovų Rū- mų didžiūmos vadas. Gar- bės narių tarpe yra nuoširdus lietuvių tautos prie- telis, mokslininkas dr. Alfred Senn, Pennsylvanijos universiteto profesorius. Neatsilieka ir menas. Štai, Fondo garbės narė yra ir New Yorko Metropolitan Operos artistė Anna Kas-

Protestuoja Prieš Savo Metoda

Komunistų spauda kaltina amerikiečius, kad jie būk tai iešką priekabių įsikišti į naminį Kinijos karą. Dalykas toks, kad padėti nuginkluoti japonų kariuomenę Kinijoj, Amerikos Karo vadovybė pasiuntė Čiang-Kai-Sekui apie 50,000 marinų. Japonijai oficijaliai pasidavus, ne visa esanti Kinijoj japonų kariuomenė pasidavė. Vieni daliniai nežinojo apie pasidavimą, kiti apsimetė nežina. Tad juos nuginkluoti teko vyriausiam Kinijos vadui Čiang-Kai-Sekui. Jam, kaip Amerikos talkininkui, buvo pasiūsta esanti Kinijoj amerikiečių kariuomenė. Rodos, čia viskas tvarkoj. Bet štai susidarė netikėtas kliuvinys. Nuginkluoti japonus puolė ir rusų raudonoji armija ir Kinijos komunistai. Jie norėjo ko daugiausia užgrobti Kinijos žemių ir didžiausiu uolumu pradėjo nuginklavimo darbą. Tuo būdu jie susidūrė su Čiang-Kai-Seko armija. Du oponentai kiek pasiderėję ir prie susitarimo nepriėję, pradėjo kautis. Kilo naminis karas, kurio sukury atsidūrė ir Amerikos kariuomenė. Kas jai daryti? Išlaikyti neutralumą? Ji tai ir norėjo padaryti, nors, būdama Čiang-Kai-Seko talkininke, ji turėjo teisę padėti jam tvarką užvesti, arba, aiškiauariant, likviduoti komunistų sukilimą. Bet ji ir to nedarė, tik padėjo Čiang-Kai-Sekui transportuoti kai kuriuos jo kariuomenės dalinius į komunistų grėšiamas vietas. Tai buvo paprasčiausias talkininkų pasitarnavimas.

Tuo tarpu komunistai sukėlė riksmą, kad Amerikos marinai pradėjo šaudyti komunistų kareivius. Amerikiečiai tai užginčyjo ir savo ruožtu apkaltino komunistus, kad tai jie pradėjo šaudyti ir sužeidė keletą marinų. Amerikos vadų kantrybė išsisėmė, ir jie pareiškė, kad jei daugiau įvyks panašių šaudymų, tai jie bus priversti tuo pačiu komunistams atsilyginti, ir dar iš oro apšaudys tą vietovę, iš kurios komunistai pradėjo neprietelinguos veiksmus. Rodos, visai loginga ir naturalu. Kariuomenė juk ne avių būrys. Puolama ji turi puolimą atremti. Kurių užginšyjas patikimesnis! Aišku, kad amerikiečių, jau vien dėlto, kad jų kariuomenė disciplinuota. Be įsakymo nešaudys. Gi palaida komunistų gauja, persiėmus "buržujų" neapykanta, ir draudžiama nepaklausys. Vadai gal ir draudė, bet kareiviai nesusivaldė... O bet gi Amerikos komunistai, neatsižvelgdami į aplinkybes, arogantiškai teigia, kad Amerikos Karo Vadovybė atsiuntė savo kariuomenę į svetimą žemę ir ieško progų susikauti. Tai tikra nesąmonė, nes vadas turįs nors kiek sveiko proto, nesikės pulti pusę milijono komunistų su dešimt kartų mažesne kariuomene, ypač, kad Rusija gali atsiųsti kitą pusę milijono komunistams į pagalbą. Čia krinta akysna įžuli komunistų taktika. Jie pavergia ir smaugia ištisas tautas ir niekam neleidžia kištis į jų politiką. Gi kitiems, kad ir šešėlį jų taktikos nejuocimus panaudojusiems, tuoju prikiša provokaciją. Tuo būdu, patys prieš savo metodą protestuoja. Bet sau ją visados naudoja ir griežtai uždraudžia kitiems jų išradimą vartoti. Kaip matome, išradimas rūpestingai užpatentuotas ir griežtai apdraudžiamas. K.

kas — Katkauskaitė. ir kviesti įžymiuosius vietų žmones savo skyrių rėfos draugai yra ir turi būti mėjais ir garbės nariais.

Juo daugiau dalykų žmoti šiam kilniam šalpos dar- gus pats gėdis, juo dau- bui. BALF skyriai turėtų giau jis gerbiamas. pasekti Centro pavyzdžiu G. B. Shaw.

Kristaus Šviesoje

Ši Skyrių veda — KUN. A. JANUŠONIS

Šiandien žmogaus gyvenimas lekia galvotrukčiais. Ispūdžių staigumas ir įvairumas taip intriguoja šiandieninį žmogų, jog jis vos spėdamas juos sekti, yra netekęs laiko apsigalvoti. Faktinai modernus žmogus yra tapęs išorės erzinių sviediniu. Subjektyviai gi jaučiasi turįs sėdėti Dievo soste. Dievo gi įsakymams, rodantiems žmogui kelią į laimingą gyvenimą, jis šaukia: Šalin iš kelio! Tikrovės atžvilgiu šis antropocentrizmas yra gryna nesąmonė; gyvenime tai žmogaus nelaimės pradžia. Gimsta žmoguje savnaudžiška savimeilė. Pagautas žmogus tik savė mato, tik savimi rūpinasi, ir visa kita, kaip išorės ispūdžiai, turi jo garbei, žemiškai laimei patarnauti. Ką šiuo keliu eidamas per gyvenimą sutinka jam nenorint vergti, tai, jei mato įvyksią, šaukia: Šalin iš kelio!! Jei ne — tik užkulisiais pasinaudodamas vistic jį nuo savo kelio pašalina. Tie žmonės turi du atsakymu gyvenimo klausimams: Jei man naudingas esi, tai šė į mano maišą, o jei esi nenaudingas, arba nenori lysti — tai šalin nuo kelio!! Paprastame gyvenime jie vadinami karjeristais, nes siekia susidaryti sau gerą karjerą. Jie kartais vadinami arivistais, nemėgdami, kad ant jų pulstų kilnių asmenybių ar gerų sumanymų ir darbų šešėliai, kai jie pavado vedimi, imasi juos naikinti. Panašiai, jei asmeninis savanaudiškumas grėšia žmogiškam gyvenimui tarp atskirų asmenų, tai organizacinis ir valstybinis grėšia šioms pastarosioms iš moralinio organizmo likti tik moraliniu chaosu.

Sis kelias yra žmogaus bėgimas nuo savo gyvenimo objektyvio centro, taip kad išsigelbėjimas yra tik griežtame pakeitime gyvenimo krypties, tai yra, į Dievą. Tada visi žmo-

gaus gyvenimo dalykai įgautų tikrąjį svorį, ir jo veiksmas tikrąjį linkmę. Išivaizduokime kas būtų einant teatre operai, staidžiai užgesus visoms šviestoms ir užkulisuose kilus gaisrui, spruktų visi iš teatro, vienas kitą mindžiodami ir žudydami.

Panašių dalykų matome dabartiniame žmogaus gyvenime. Modernus žmogus, užgesinęs savo prote dieviškosios tiesos žibintus, nemato kits kito, nemato vienas antro teisių, neatskiria kas jam, o kas artimui priklauso.

Laikas nelaukia. Tat neatidėliojant reikia moderniškam žmogui išsiiekti dieviškosios tiesos žibintus, kurių šviesa nušviestų jam kelią, kurių šviesoje pamatyti kitus tokius, kokie jie yra ištiesę. Kaip saulės ar elektros šviesa yra reikalinga, kad mes kūno akimis matytume, taip dieviškosios tiesos šviesa yra reikalinga, kad mes protu matytume save ir kitus kokie tikrenybėje esame. Tik dieviškosios tiesos šviesa yra pajėgi dvasios pasaulį nušviesti; tik jos šviesoje matome dalykų faktiną ir idealiąją padėtį.

Raišam mažai akys pagelbsti vaikščioti. Panašiai yra dvasios pasaulyje. Kol pavienių žmonių (ar atskirų grupių) valios yra savanaudiškumo suparalyžuotas, tol dieviškosios tiesos šviesa maža gali pagelbėti žmonijai atgimti.

Dieviškoji meilė turi išlaisvinti žmogaus valią iš savimeilės grandinių ir suteikti visą žmogaus veiklą šiame gyvenime į tikrąjį žmogaus dvasios pasaulio centrą — Kristų.

Su šiuo tikslu mintyje pradėdame vesti šį kampeį — "Kristaus šviesoje" — kad Jojo šviesa nurodytų mums kelią tiesai į žmogaus protą, į žmogaus širdį, ir į žmonių tarpusavio santykius, — ir tada gims mūsų gyvenime dvasinis renesansas.

BENDRAVIMAS SU MIRUSIAIS

"Melskitės vieni už kitus, kad būtumėte išgelbėti, nes daug gali nuolatinė teisiojo malda." (Jok. 5, 16)

Žmogaus minties istorija liudija, kad supratimas bendravimo su mirusiais keičiasi pagal supratimą mirusių būsenos. Žmonės, kurie mano, kad su žmogaus mirtimi baigiasi žmogaus gyvenimas, gali turėti tik moralinio ryšio su mirusiųjų liekanomis: kiek šios liekanos gyvai primena to žmogaus nuveiktus darbus vienokiu ar kitokiu pagerbimu. Sis bendravimas su mirusiais yra klaidingas, kai remiamas klaidingu pagrindu, kad žmogus

gaus mirtimi viskas baigiasi.

Bet vistiek, galima sakyti, jog beveik pas visas tautas yra nuėjautimas ir įsitikinimas, kad žmogaus siela turi atskirą gyvenimą nuo kūno. Tik klausimas kokia yra sielos būseną po mirties? Koks jos bendravimas su gyvaisiais? Yra įvairūs atsakymai, bet Kristus, pavyzdžiui ir pamokymais, ne tik parodė kelią vedantį į tikrąją ir amžinąją laimę, bet taip pat išaiškino daugelį žmogaus žemiškojo ir pomirtinio gyvenimo dalykų. Jis savo dieviškuoju autoritetu nurodė, kad žmogaus siela po mirties gyvena; kad sielų likimas po mirties nėra lygus; kad yra reikalas atgimti naujam antgamtiniam gyvenimui, norint įeiti į dan-

gaus karalystę; kad Jame visi esame broliai ir seserys. Kristus taipgi nurodė, kad šioj žemėj gyvendami, žmonės gali būti surišti ne vien prigimtosios giminystės ryšiais, bet ir viršgamtinės (supernatural) giminystės ryšiais, kurie toli pralenkia laiko laiptus ir yra veiklios artimo meilės. Mirusiųjų sielos, kurios gyvena viršgamtinio gyvenimo, t. y. malonės stovyje, po mirties yra amžinai laimingoj būsenoj, nes yra

pinloje vienybėje su viršgamtinės gyvybės ir amžinosios laimės Vynmedžiu — Kristumi.

Sielos, kurios yra atsiškyrusios su šiuo gyvenimu, turėdamos savyje viršgamtinį gyvenimą, bet nėra pilnai atsiteisusios Dievo teisingumui, turi atsisteisti po mirties, turi atsikratyti nuodėmių (liekanų), nes niekas suteptas negali įeiti į Dangaus Karalystę.

Yra sielų, kurios atsiski-

ria su šiuo gyvenimu sunkioj nuodėmėj, t. y. neturėdamos savyje viršgamtinio gyvenimo. Jos yra laivonai viršgamtinio gyvenimo atžvilgiu, ir vertos teisingos Dievo bausmės.

Dabar aišku, kad su mirusiais gyvųjų bendravimas yra įvairus, pagal tai, kurioj būsenoj yra ta ar kita siela.

Mirusiųjų sielų, kurios nors ir turi savyje viršgamtinį gyvenimą, bet turi pareigą atsisteisti Dievo

teisingumui, jokio bendravimo iš savo pusės negali turėti nei su gyvais, nei su laimingomis sielomis, kol pačios yra atsiteisimo padėtyje. Bet joms padėti, greičiau atsisteisti Dievo teisingumui, gali tik laimingosios sielos, tiek ypač gyvieji savo viršgamtinės vertės gėrybėmis, nes seserys už seseris, broliai už brolius gali atsisteisti šeimyniniam teisingumui, didžiosios viršgamtinės šeimoms, kurios tėvas yra dan-

giškas tėvas. Čia kaip tik aiškiausiai ir pilniausiai randa pritaikymą pirmiau minėtas viršgamtinio visuomeniškumo ir giminystumo principas.

Pasitikėdami Dievo galtingumo ir viršgamtiško visuomeniškumo realiu gaivalingumu, galime manyti, kad mūsų brangiųjų pažįstamų vėlės yra atsiteisimo padėtyje ir jų būklė mus įpareigoja ištiesti joms tikrosios pagalbos ranką.

J. G.

Kodėl Aš Turiu Planuoti Pasisukti Elektrika Virti?

Ar jūs interesuojatės savo šeimai turėti maistingesnius valgius ateityje?

- Su didesne ir lengvesne skuba, kaip jūs esate žinoję pirmiau?
- Vėsioje, malonioje aplinkumoje?
- Ir ekonomiškai?

Mes tikime, kad šeiminkės atsakys TAIP! Tam yra keletas priežasčių, kodėl mes rekomenduojame ELEKTRA virti - kepti.

Čia yra elektriška ateitis priešakyje...

Ir **BOSTON EDISON** nori padėti jums kuo daugiausia ja pasinaudoti.

ELEKTRA VIRTĪ YRA ŠVARU: Elektros karštis yra be suodžių. Skaurados pasilieka visuomet švarios. Sienos, langai ir firankos stovi švarios.

SVEIKA: Vertingi vitaminai, naturalūs valgio skysčiai pasilieka maiste verdant elektra ir tuomi šeima gauna daug maistingesnį valgį.

VESU: Elektrikiniai pečiai yra per deminuluoti. Viršutinės pečiaus dalys perduoda karštį tiesiai puodams su mažiausiu šilumos bereikalingu išnaudojimu.

SAUGU: Elektrikinis pečius yra taip saugus, kaip elektrikinė lempa. Gera pečiaus insuliacija neperleidžia karščio — yra vėsu — pečius iš lauko neįšyla.

LENGVAI KONTROLIUOJAMAS: Tas pats switch'iaus pasukimas nustato vienodą virimui temperatūrą kiekvieną syk.

EKONOMISKAS: Karštis labai gerai išmatuojamas ir kontroliuojamas switch'iumi — kad jūs galite kepti su "sutaupytu" karščiu, didelį laiko nuosimti.

GREITAS: Elektros karštis visuomet gaunamas ir taip greitai užvirina, kaip galima greitai užvirti ar iškepti.

TIKRAS: Elektros karštis nustatytu tempu niekad nesikeičia. Gerai padarytas termostetas užtikrina nustatyto karščio temperatūros tikrumą.

AUTOMATISKAS: Daugelis elektrikinų pečių turi automatiškus prietaisus, kad ir išėjus iš namų, valgis gali būti išvirtas ar iškeptas pilniausioje tvarkoje.

Specialus Pranešimas

Kaip Gyvena Lietuvos Tremtiniai Vakarų Vokietijoje —

Faktai ir Palyginimai

(Paruošta Social Service Bureau)

(Tęsinys)

UNRRA pritaria lietuvių akademinės stovyklos kūrimui. Joje turėtų susitelkti akademinė jaunuomenė ir profesūra...

UNRRA sutinka priimti savo tarnybon nedidelį lietuvių skaičių. Visų pirma pageidaujami gydytojai ir asmenys dirbusieji labdaros srityje. Anglų kalbos mokėjimas pageidaujamas, bet nėra būtinas. Šiaip, svetimų kalbų reikia mokėti. Norintieji gauti tarnybą UNRRAje, turi kreiptis su prašymu į lietuvių centrą...

UNRRA centro buvo pranešta, kad į vokiškus universitetus prašymus reikia paduoti per savo stovyklos vadovybę. Visuose universitetuose, kurie jau atidaryti ar bus šiemet atidaryti, Pabaltijo studentams numatytas tam tikras vietų skaičius...

Donauwoerth (USA okupacinėje zonoje). Maistas vidutinis — vokiškos kortelės ir papildomos kortelės užsieniečiams...

Eichstadt (USA zona). Stovykloje gyvenančius globoja ir maitina UNRRA. Paskutiniu laiku maistas paprastėjo. Privačiai gyvenantiems svetimšaliams, UNRRA yra įsteigusi valgyklą mieste, kur pietūs duodami nemokamai. Veikia gimnazija ir gyva kultūrinė veikla.

Haffkrug (britų okupacinėje zonoje). Stovyklos lietuvių vaikams Švedijos Raudonasis Kryžius atsiuntė dovanėlių...

Kiel (britų zonoje). Maistas patenkinamas...

Wentorf (britų zonoje). Maisto davynys diena — duonos, 400 gr. mėsos 57 gr., riebalų 30 gr., cukraus 35 gr., kruopų 25 gr. miltų 150 gr. Stovyklą išlaiko Britų Raudonasis Kryžius.

Hamburg (britų zonoje). Lietuviai priimami pagalbiniams darbams prie ang-

lų kariuomenės. Jau priimta per 200 lietuvių. Visi aprūpinami anglų kareivio daviniais.

Augsburg (USA zonoje). Lietuviai tremtiniai sutalpinti RAD (Reichs Arbeit Dienst) priklausiusiose patalpose. Maitina UNRRA.

Ochsenzollb Hamburg — (britų zonoje). Lietuviai gyvena bendroje su latviais ir estais stovykloje. Maistas patenkinamas. Anglai kasdien į stovyklą atveža vokiečių orkestrą.

Lubeck (britų zonoje). Savaitinis maisto davynys sudaro 3,970 gr. duonos, 700 gr. miltų, 400 gr. mėsos, 150 gr. sviesto, 150 gr. cukraus, 150 gr. marmelado, 100 gr. kruopų, 1 kg. daržovių, 3,5 bulvių ir 62,5 gr. druskos.

Watenstadt (USA okupacinėje zonoje). Stovyklą neseniai aplankė Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovai iš Ženevos, pranešdami, kad lietuviams ten teksią praleisti žiemą. Stovyklos aplankymo išdavas žadėjo pranešti Amerikos lietuvių ir Raudonojo Kryžiaus vadovybėms.

Papildoma žinutė (gauta vėliau). Watenstadte įsteigtas Lietuvių Sąjungos skyrius. Netoli laikomi lietuviai belaisviai reguliariai šelpiami maistu iš tremtinių išteklių. Rūpinamasi jų paleidimu. Prieš kelias dienas buvo paleisti šeši pirmieji.

Stovyklose duodama 70% angliškos ir 30% vokiškos kilmės maisto. Kalorijų skaičius padidintas iki 2100. Kokybės požiūriu, angliškos kilmės maistas žymiai geresnis už vokiškąjį. Stovyklų vyrams įvedama trijų dienų darbo prievolė po 4 valandas dienoje. Stovyklas pradėta įrenginėti žiemai.

Hannover (britų zonoje). Čia susidarė Hannover-Braunschweig apygardos lietuvių Komitetas. Kai

Benamė šuo-motina buvo valgiu sušelpta šios mažytės mergytės. Tai gi jai atmokama "bučkiais".

kurie anglų karininkai-komendantai kalba apie netrukus turintį įvykti tremtinių perkėlimą į vakarus, į didesnės stovyklas.

Mannheim (USA zona). Stovykloje gyvenančius maistu aprūpina UNRRA.

Tubingen (prancūzų okupacinėje zonoje). Lietuvių tremtinių santykiai su prancūzų vadovybe geri. Visi lietuviai maitinasi svetimšalių valgykloje. Maistas neblogas ir duodamas nemokamai.

Flensburg (britų zonoje). Vaikus iki 12 metų maistu aprūpina UNRRA, o visi kiti gauna vokiškas maisto korteles ir priedus pagal orderius.

Papildoma žinia (gauta vėliau). Maisto norma siekia 2000 kalorijų.

Nuremberg (USA zona). Stovykloje gyvena apie 600 lietuvių. Veikia vaikų darželis, pradžios mokykla ir progimnazija. Dauguma lietuvių iki šiol gyvena apgriautame garaže. Darbar jau persikėlė į gyvenamą namus, kurie dar be langų. Tremtinius aprūpina Amerikoniškoji Armija. Maistas neblogas.

Heidelberg (USA zona). Lietuviai tremtiniai gyvena privačiai, mieste. Gaunamos vokiškos maisto normos.

Pastaba: Vokiškos maisto normos tesiekia vos pusę Displaced Person davinio.

Voiten (Meierhof stovykla). Gyvenama ankštokai, mintame vidutiniškai, gaunama užsieniečiams skirtas normas.

Hanau (USA zona). Čia gyvena per 3000 lietuvių. Tai gausiausias lietuvių susibūrimas USA okupuotoje zonoje. Stovyklą išlaiko UNRRA.

Schwarzenbeck. Maistu nesiskundžiama.

Biberach a. R. (prancūzų zonoje). Prancūzų karinė administracija lietuvius globoja ir aprūpina geru maistu.

Cello (Ovelgon ir Oldau stovyklos britų zonoje). Ovelgon veikia prekybos mokykla. Tai pirmoji lietuvių prekybos mokykla Vokietijoje. Stovyklos dienos maisto davynys toks: duonos 400 gr., mėsos 50 gr., sviesto 50 gr., ir smulkūs priedai.

Blomberg (britų zonoje). Dienos maisto davynys — duonos 500 gr., mėsos 25 gr., sviesto 35 gr., bulvių 600 gr., žirnių 100 gr., cukraus 15-20.

Neu Munster (britų zonoje). Dienos maisto davi-

AR PATEISINAMAS RUSŲ VARDAS SUTEIKIMAS MASKOLIAMS?

Rašo adv. Kostas R. Jurgėla

Jau prieš kelis metus, beskaitant istorinę Lietuvioje išleistą literatūrą ir spaudą, turėjau noro išsiaiškinti: ar gali būti tikslu painioti rusų ir maskolių vardus? Istoriniai žiūrint, rusų vardas Lietuvoje prigijo tik 19-jo šimtmečio gale ir šiame šimtmečiuose, mūsų ausims priprantant prie "rusų" kalbos garsų ir panslavų propagandos.

"Ruso" žodžio kilmė įvairiai aiškinama. Maskoliai, kurie praeitame šimtmetyje pradėjo "rusų" tautą skaldyti į tris dalis; velikorusus, malorusus ir bielorusus, mėgsta aiškinti, kad tas žodis neva kilęs nuo vyraujančios jų tautos žmonių plaukų spalvos: "rusų", rusvas. Jie, aišku, paneigė ukrainiečių tautos esimą — tai tikrai buvęs dialektas, tarmė, gi patys ukrainiečiai esą "malorosai", mažarusiai. Iš kitos pusės, estų ir suomių mokslininkai teigia kitaip: "rusas" tėra švedo vardo iškraipymas. Jie teigia, kad dabartinis vakarinės (Europinės) Sovietų Sąjungos plotus valdyti atėjo, ar buvo pakviesti, švedai iš Rodslagen srities, ir nurodo, kad ligi šiol Švedija suomių kalboje yra Ruotsi, estų kalboje Rootsi. Jų valdomi slavai tą švedų giminės šakos vardą iškraipė į "ros", "rus". Labai gali būti, kad ir Rusnės, Klaipeidos krašte, vardas yra tos pačios kilmės, nes Dauguvos ir Nemuno žiotyse yra buvę vikingų kolonijos.

nys: — duonos 400 gr., mėsos 50 gr., sviesto 50 gr., 0,5 litro pieno.

Bregenz (prancūzų zonoje). Tarp Alpių, ežero Bodeno pakrantėje, esančiame Bregenz mieste yra susitelkę apie 150 lietuvių. Visi gyvena privačiai. Maitinimas geras. Brogenz yra visos Voralberg lietuvių centras.

Lustenau (prancūzų zonoje). Stovykla veikia Prancūzų Raudonojo Kryžiaus žinioje. Patalpos patenkinamos, maitinimas geras.

Oldau. Beveik visi stovyklos gyventojai buvo UNRRA sušelpti rūbais ir apavu. Maistas, palyginti, geras. Kiekviena šeima maistą gamina atskirai.

Pavarčius senuosius lietuvių kalbos žodynus, mes matome, kad: (1) Jėzuito kun. Konstantino Širvydo "Dictionariums trium linguarum", išleistas Vilniuje 1629 metais, turi du apibūtinimus: "gudas, Gudai — ruthenus, Russia — rusin, Rus", ir "Maskvyčiai — Moscovia — Moskwa (panstwo)"; (2) Pilypo Rūgio - Ruhig "Littauisch-deutsches und deutsch-littauisches Lexicon", išleistas Karaliaučiuje 1747 metais, turi vieną Prūsų lietuviams žinomą (jie su maskoliais nesusiekė) vardą: "gudas, ein Gudde, ein Pole, der von Suedosten grenzet". Mes visi gerai žinome, kad gyvoje ramių gyventojų kalboje "gudas" Prūsų Lietuvos gyventojams reiškia "didlietuvis", žemaičiui reiškia aukštaitį ar betkurį ateivį, dzūkui reiškia baltgudį. Kalbininkai aiškina, kad gudas kadaise buvo gotų tautos naris vardas, kai dar gotai gyveno į pietryčius nuo aisių ir nebuvo nusikėlę į Vokietiją ir Švediją.

Betgi, kiek tai liečia politinės rūšies kalbą, Lietuvos priešai rytuose, nuo žilos senovės, buvo vadinti "maskoliais" išimtinai. Pasiskaitykime senovės raštus iš 17-jo amžiaus, iš 18-jo amžiaus, iš Aušros Varpo - Apžvalgos laikų. Politiniai atsišaukimai, nuo 1794 m. ligi 1905 m., kalbėjo išimtinai apie "maskolius", ne "rusus".

Kai dėl maskolio vardo išsivystymo į prisavintą rusų vardą, daug vertingos mokslinės medžiagos teikia plačiai žinomas ukrainietis istorikas, prof. Nikolaj Čubatyj. Vėliausiam (š. m. rugsėjo) bertaininiame "The Ukrainian Quarterly" numeryje jis paskelbė savo straipsnį: "The Meaning of 'Russia' and 'Ukraine'".

Jisai pažymi pat pradžioje, kad 1713 metais caras Petras I išleido ukazą, pagal kurį seniau Maskolijos vardu žinoma valstybė pakrikštyta "Rossija". Šis krikštas "sukėlė nusistebėjimo svetur, nes visi žinojo, kad Maskolija niekad nebuvo Rusija. Betgi, naujam vardui tučtuojau pritarė vokiečiai, kadangi vokiečiai Petro patarėjai tą vardą buvo pasiūlę. Su laiku ir Anglija priėmė nau-

ją vardą. Paskutinė valstybė naujam vardui pripažinti buvo Prancūzija, kam ukrainiečių išsilaisvinimo kova prieš Petrą buvo plačiai žinoma, kaip liūdi ja Voltaire'o tikslus laisvemylinė Ukrainos apibūdinimas. Vakarų Europos valstybių lėtumas pripažįstant naują Maskolijos vardą buvo pagrįstas vertinimu, kad šiuo veiksmu Maskolija mėgino pasisavinti kaip savąją Kijevo istoriją ir tradicijas... Be to, šiuo veiksmu Maskolija išpėjo, kad ji kesinsis paveržti ukrainiečių ir baltgudžių gyvenamas žemes...

"Po šio ukazo, Maskolijos diplomatai užsienyje gavo tiksliai instrukcijas įtikinti ir net gi papirkinti svetimų valstybių valdininkus ir laikraštinius, kad jie išimtinai naudotų naująjį vardą."

Autorius primena, kad Kijevo Rusės istorija yra sena — Rusų valstybė išsi-

laikė ligi 1349 m., kuomet Lietuva užėmė Kieva. Iš kitos pusės, maskoliai istorijoje atsirado tik 12-me amžiuje, ukrainiečių kolonijose, kuriose gyveno suomiškos ir uralo - altaiškos kilmės giminės susimaišę su slavais. Maskolijos valstybinė istorija prasidėjo tik Totorių antplūdžio metu. Baltgudžių valstybė apie Polocką ir gisenesnę kaip Maskolijos. Istoriniai šaltiniai "rusais, rusiniais" vadino tikrai ukrainiečius ir baltgudžius, gi maskoliai atsir-

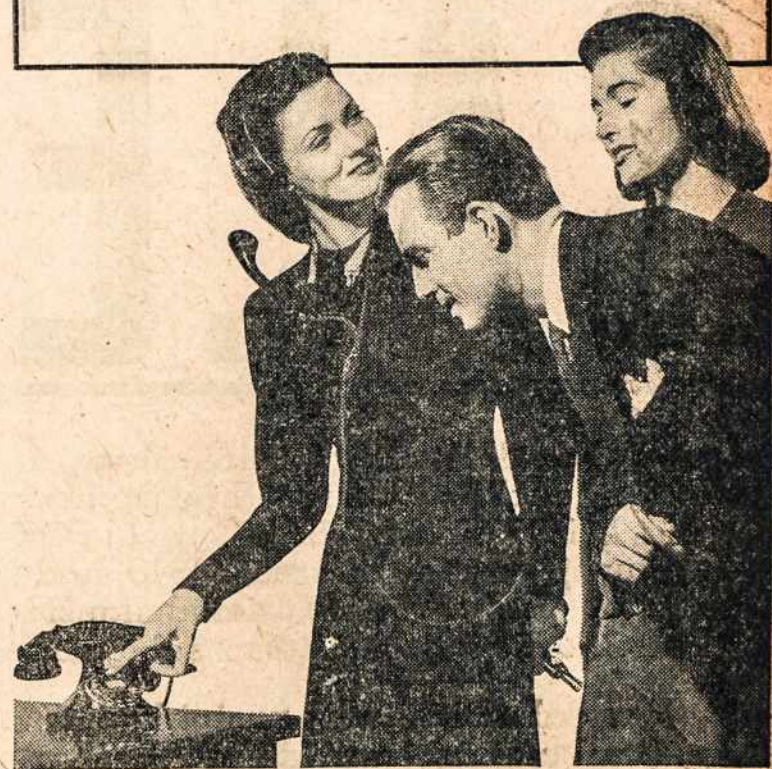
do tikrai po to, kai senoji Rusė subyrėjo į šulkius kunigaikštystes.

Nestorius, Kijevo vienuolis, yra seniausias istorinis šaltinis. Iš jo metraščių yra aišku, kad "Ruska Ziemlia" terminas buvo taikomas išimtinai Ukrainai, kuri turėjo Rusės dinastiją, Rusės metropoliją, ir Rusės teisyne (Ruska Pravda, ne "Russkaja Pravda").

Kai susikūrė naujos kunigaikštijos, nauji valdovai suprato Rusės vardą. Pav., Ipatjevo kronika 1147 m. užrašė, kad Novgorodo Sviatoslavas pasiuntė pasiuntinį į Suzdalį: "Aš žygiuosiu į Kieva Rusėje". Pasiuntinys "Jurgis nukeliavo į Rusę su suzdaliečiais ir rostoviečiais". 1155 m. Suzdalės kunigaikštis "nuvyko į Rusę, į Kieva". 1199 metais: "Kunigaikštis Jaroslavas Mstyslavič mirė Rusės Perejaslavu". Ta pati kronika skiria "Ruski Perejaslav" nuo Tęsinys 7-tame pusl.

"Tas Yra Puiku

Norėti Padėti"

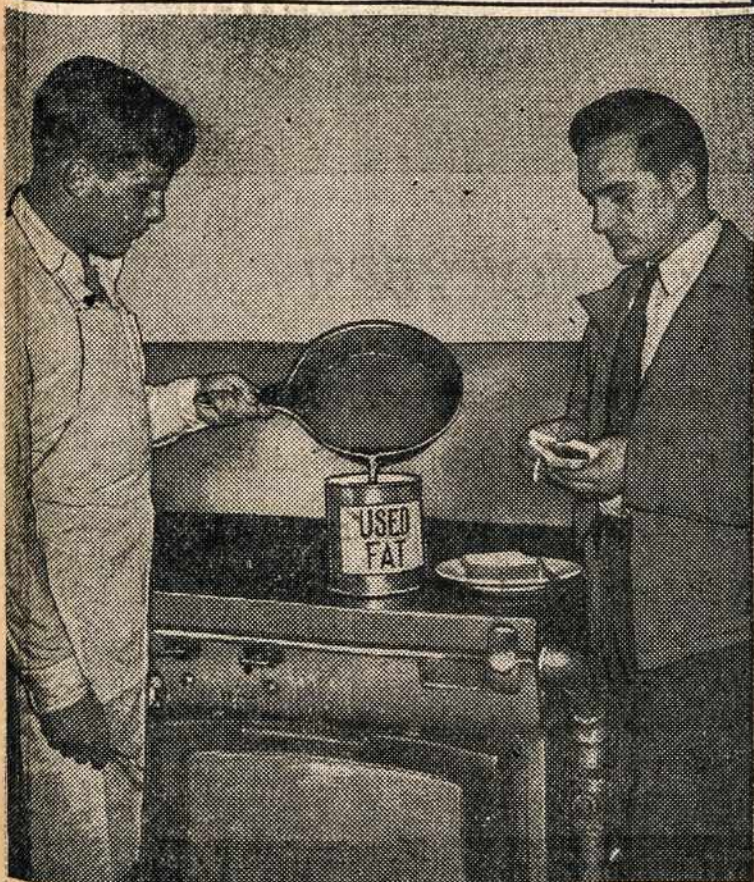

ISTIKRUJŲ, telefonų kompanijos yra pagrindinis dalykas, kad jūs gautumėte gerą patarnavimą. Štai dėl to mes ir biznyje esame. Bet šiomis dienomis, kada switchboards ir operatorkos taip užimti, mes tikrai įvertiname tu žmonių draugišką nuosirdumą, kurie daro viską, kad tik gavus geresnį patarnavimą sau ir kitiems. Čia yra keletas įpročių, padedančių gauti geresnį patarnavimą, naudojant telefoną.

- 1 PATIKRINK NUMERĮ — Netikras numeris be-reikalingai paima laiką ir gaišina telefoną.
- 2 IŠ ANKSTO SUPLANUOK KĄ KALBĖSI — Jūs patys sutaupysite sau laiką ir kitiems, jei iš anksto suplanuosite pasikalbėjimą.
- 3 KALBĖK AIŠKIAI — Kalbant, naudok normalų balso toną ir kalbėk tiesiai į triubelę.
- 4 ATSAKYK TUOJAU — Skambinant telefonui, tuojau atsakyk, tas sutaupys laiką ir mes tą nuosirdumą labai įvertinsime.

New England Telephone & Telegraph Co.

Four Point Thrift

Mayor Dick Watson and Don Murphy, of Boys' Town, Nebraska, know it pays to conserve. It's good news to them that four ration points are now given for every pound of used fat turned in. They know, too, what used fat helps to make: synthetic rubber, pharmaceuticals, soap, paints, lubricants and thousands more essentials.

Sveikiname LDS Narius Ir "Darbininko" Platintojus

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

BRIGHTON, MASS.

Lapkričio 10 d. įvyko Lietuvių Katalikų Moterų Žiburio klubo suruošta vakarienė, kurios pelnas paskirtas Brocktono Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolynui ir Cambridge parapijos Sererims mokytojoms. Pelno liko \$50.00.

Labai nuoširdžiai ir sunkiai pasidarbavo šios šeimininkės: pp. Elzbieta Dirsienė, Kazimiera Pakštienė, Ona Jonikienė, Pranė Žalinskienė, Ona Jakutienė ir Viktorija Geležinytė.

Garbė Žiburio klubui ir pasidarbavusioms narėms šiam kilniam tikslui! Rap.

WAUKEGAN, ILL.

Šaunios Vestuvės

Lapkričio 6 dieną, lietuvių šv. Baltramiejaus bažnyčioje, ilgamečių "Darbininko" skaitytojų ir rėmėjų Jono ir Zuzanos Žekų duktė Diana priėmė moterystės sakramentą su Leo J. Schreder iš St. Cloud, Minn.

Vestuvines iškilmingas šv. mišias celebravo jaunojo brolis, kun. William Schrede, T. O. R. iš Loretta, Pa., kuris neseniai grįžo iš Indios. Ten jis misijonieriaus per septyniolika metų.

Vestuvių liūdininkais buvo jaunosios brolio daktaras su žmona. Vestuvių pokylis įvyko pp. Dr. Žekų namuose, 601 N. Sheridan Rd. Pokilyje dalyvavo jaunųjų giminės ir artimi draugai. Jaunoji p-nia Schreder per

keletą metų dirbo Abbott laboratorijoje. Mr. Schreder dirba Veteranų ligoninėje, St. Cloud. Jis yra baigęs St. Francis kolegiją, Loretta, Pa. Jis yra šio karo veteranas, kuriam teko kovoti Anglijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje ir Vokietijoje. Jis yra pasižymėjęs kovose su priešu.

Jaunieji praleidę "medaus mėnesį" apsigyvens St. Cloud, Minn. Linkime jaunai porai Dievo palaimos, linksmo ir malonaus sugyvenimo. Zvalgas.

VETERANAMS PAGALBA

Klausimas. — Ar teisybė, kad veteranui yra duota pirmenybė kas link Civil Service darbų? Klausia antrojo pasaulinio karo veteranas.

Atsakymas. — Veteranų Pirmenybės Aktas iš 1944 m. pabrėžia, kad karo invalidas gauna pirmenybę (išskiriant darbus, kurie moka daugiau negu \$3,000 į metus). Moterys užima beveik pusę visų "civil service" darbų, ir rokuojama, kad daugiau negu 60% visų federalių darbų moka \$1,800 arba mažiau į metus.

Klausimas. — Antrojo pasaulinio karo veteranas praneša, kad būdamas Laivyno buvo apdovanotas "purple heart". Jis pametė

ženklelį, ir dabar nori žinoti kur gali gauti duplikatą.

Atsakymas. — Taip. Parašyk pilną vardą, laipsnį kada buvai atleistas, vietą kur įstojai į tarnybą ir vietą kur buvai atleistas, ir savo Laivyno išduoto ženklelio numerį. Pasiųsk į Bureau of Naval Personnel, Washington 25, D. C.

Klausimas. — Mano vyras dabar tarnauja Pacifike. Mūsų antras sūnelis ką tik gimė. Draugai man pataria prašyti šeimos paskyrimą naujam kūdikiui. Prašau pranešti ar galiau taip daryti?

Atsakymas. — Taip. Tokis paskyrimas prasideda pirmą dieną to mėnesio, kuriame kūdikis gimė. Tėvas arba tamsta gali pasiųsti prašymą. Jeigu tamsta išpildai tokį prašymą, pasiųsk į Bureau of Navy Personnel, Washington 25, D. C. ir pristatyk certifikotą kopiją kūdikio gimimo certifikato. Jeigu vyras prašo, jis pasiūnčia prašymą per reguliarius Laivyno kelius.

Klausimas. — Dabartiniu metu šis veteranas gauna taip vadinamą "disability" pensiją iš Veteranų Administracijos. Jis nori išteigti savo biznelį ir nori žinoti ar Veteranų Administracija paims jo pensijos mokesčius užmokėti skolas, jeigu tas biznelis nebus pasekmingas.

Atsakymas. Ne. Pensijos mokesčiai sulaukomi užmokėjimui prigavystės. Administracija nesirūpina su teisingais susibankrūtimais.

Klausimas. Kitas veteranas praneša, kad jis ketina

Lietuvos Generalinio Konsulio New Yorke Paieškomi Asmenys:

DIDKAUSKAI, Kazimieras ir Adėlė Liepinaitytė, ir jų sūnus Viktoras, gyvenę Brooklyn, N. Y.

DIDVALIS, Jonas, arba jo šeimos nariai, gyvenę Brooklyn, N. Y.

DOVEDONIENĖ, Ona, gyvenusi Philadelphia, Pa.
DRONSEIKA, Juozas, gyvenęs Brooklyn, N. Y.

naudotis GI biliaus mokslo parūpinimais, bet nori kasdien lankyti kolegiją, apie 40 mylių nuo jo namų. Ar valdžia jam padės padengti kelionės išlaidas?

Atsakymas. — Veteranas pats turi užmokėti kelionės išlaidas pagal GI bilijų. Tik karo invalidai, kurie gauna "vocational rehabilitation" pagal Public Law 16, nemokamai transportuojami į mokyklas, kurios kiek tolimo nuo jų namų.

Klausimas. — Ar teisybė, kad Armijos oficerius, kuris atleistas nuo pareigų ir parvažiavęs namon, turi nešioti uniformą?

Atsakymas. Ne. Karininkas gali nešioti uniformą arba civilinius rūbus po atleidimo nuo tarnybos.

Siųskite laiškus savo senatoriams ir kongresmonams, kad jie remtų bilijų, duodantį 30 dienų atostogas tarnybos vyrams ir moterims, prieš atleidimą iš tarnybos. Buto ir Senato Military Affairs Committee dabar svarsto tą bilijų. Prašykite kongresmonų remti HR2583, prašykite senatorių remti S 904.

Iš kairės į dešinę sėdi — Vincas Sabas, marinas, ir jo žmona Amilija (Jakutyte), pp. Marcelė ir Benediktas Jakučiai.

Stovi iš kairės į dešinę — Klemensas, Steponas (karys-veteranas), p. Ona Ogoľvie (Jakutyte), Alfonsas (karys-veteranas), Genovaitė ir Jonas. Šiame vaizde nėra pp. Jakučių žento Povilo Ogoľvie, kuris tebėra karo tarnyboje ir randasi Japonijoje.

Pp. Benediktas ir Marcelė Jakučiai, gyv. 20 St. Paul St., Cambridge, mini savo 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ši sukaktis pp. Jakučiams yra maloni ir linksma, nes abu sūnus — Steponas ir Alfonsas grįžo iš karo tarnybos sveiki ir garbingai atleisti. pp. Jakučiai yra labai nuoširdūs LDS nariai, "Darbininko" platintojai ir rėmėjai. p. Benediktas Jakutis yra uolus veikėjas parapijoje ir jos draugijose. Jis yra BALF 60 skyriaus pirmininkas, Blaivininkų Susivienymo Centro vice-pirmininkas ir kitų organizacijų valdybų narys.

Malonu sveikinti pp. Jakučius, uolius veikėjus ir stambius lietuviškos katalikiškos spaudos ir įstaigų rėmėjus, jų 35 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga, ir linkime jiems geriausios sveikatos ir Dievo palaimos sveikiems sulaukti auksinio Jubilėjaus.

DULINSKO, Fedrinando, kilusio iš Kulšėnų km., Sedos v., Mažeikių a., gyvenusio Boston, Mass. ipėdiniai ar artimieji giminės.

GAIDAMAVICIŪTĖ, Kazimiera, kilusi iš Vyžuonų miestelio, Utenos apskr.

GALINIAI, Juozas ir Vincas,

sūnus Jono, kilę iš Kybeikių km., Kybartų v.

GARBAUSKIENĖ - Mikštaitė, Monika, kilusi iš Veliuonos v., Kauno apskr.

GEGŽNA, Vincentą.
GLINSKI - Lynski Magar, Lucy, kilusi iš Panevėžio aprk.

GRIGALIUNAITĖ, Magdale-

na, kurios ištėkėjusios pavardė nežinoma, kilusi iš Sidabriškių km., Vabalinkų val., Biržų ap., iki šio karo gyveno Čikagoje.

GUREVIČIENĖ - Vaivadaitė, Marija.

JANČYS, kilęs iš Skapiškio, Amerikoje gyvenantis jau per 30 metų.

JARMADIENĖ, gyvenusi Čikagoje.

JASINSKIENĖ - Vaivadaitė, Pranciška, gyvenusi Philadelphia, Pa.

JUKNA, Adomas, sūnus Antano, kilęs iš Purplių km., Laužuvos v., Mažeikių a., gyvenęs Lawrence, Mass.

JURKEVIČIUS, Bronislovas.
JURŠENAS, Vytautas, Amerikoje žinomas kaip Jurshenas Witold, gyvenęs Čikagoje.

JUSKAITĖ, Anelė, kilusi iš Vyžuonų miestelio, Utenos apskr.

KAIRIENĖ - Bartkevičiūtė, gyvenanti Pittsburgh, Pa., kame turimomis žiniomis su savo vyrų Leonu turi kepyklą.

KALIUNIENĖ - Lapiniauskaitė, Jadvyga, duktė Petro, kilusi iš Naujalyčio, km. Varėnos v.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

W. J. Chisholm

GRABORIUS

"Asmeniškias Patarnavimas"

331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.

Telephone:

Ofiso: Dexter 1952

Namų: Pl. 6286

Albert R. Barker

Pirmiau — Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis.

Room 206

Tel. 6-1944

397 Main St.,

WORCESTER, MASS.

275 Main St., Webster, Mass.

Anniversary SALE

I. J. Fox didžiausia kailinių firma Amerikoje skelbia didelį kailinių išpardavimą ANNIVERSARY SALE. I. J. FOX krautuvėje yra didžiausias 1946 madų kailinių pasirinkimas prieinamiausiomis kainomis ir geriausiomis sąlygomis.

Kas dabar kailinius nusipirks mūsų krautuvėje, tie galės padėti iki ateinančio rudens ir storage už kurį nereikės nieko mokėti.

Mūsų krautuvėje galite kailinius pirkti ant išmokėjimo. Atėjusios į krautuvę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvės lietuvis atstovas p. Bernardas Koraitis, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas.

Nelaukite rudens kailinius pirkti, pirkite dabar, kada yra plačiausias jų pasirinkimas. Pasinaudokite proga!

I. J. FOX
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

AUKŠTOS KOKYBĖS!

Išdirbėjo yra griežtas nusistatymas, kad jo Produktas būtų aukštos Kokybės. Įsteigėjai tikrai gali pasididžiuoti kokybe, pasirinkimu ir au-gančiu R. G. Sullivan's 7-20-4 Cigarų bizniu.

R. G. Sullivan, Inc.

Manchester, N. H.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

AUKOS. Adomas Druzdys ir žmona aukavo mokyklai \$10, Aldžiausios širdies V. J. L. R. draugija \$36, Vincas ir Marijė Širkai \$50, graborius Juozas Kasperas ir žmona \$25, My-

kolos Venis ir žmona \$15, Petras Kleponis ir žmona \$10, Adelė Varžinskaitė \$5, graborius D. A. Zaletskas \$15, Jonas Venis \$4, Paulyna Zająskienė \$10, Leonora Romanskienė \$2, Teresė Zareckaitė \$10, K. Zibikas \$2, Teresė Zareckienė \$2, Marijona Sžiženė \$2, Petronėlė Kališienė \$3, Saldžiausios širdies V. J. L. R. K. draugija taip pat \$36, aukavo Seselių namui Brocktone.

Žmonės sekmadienį, aukuodami ir gausiai ateidami į "Karialienės Esteros Sapną" parodė didelę meilę parapijos naujai mokyklai. Ačiū.

Kitą sekmadienį Lietuvos Dukterų draugija rengia vakarą mokyklai.

DAKTARAI

Tel. SOU 2805

Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.

OFISO VALANDOS: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.
Seredomis: —
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare

Sou 4476

Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS

515 E. Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus
Treciaadienis ir Penktadienis
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Šeštadienis Nuo 2 iki 8-tai.

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)

Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU 4645

A BEAUTY GIFT SHOP

IS ADDED TO
CASPER'S
Beauty Salon

738 E. Broadway,
South Boston, Mass.

Take Years From Your Looks.
Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Lapkr. 17 d., tapo pakrikštyta Karolina Ona Antano ir Onos (Kasparaitės) Barkauskų, 343 W. 4th St.

Lapkr. 18 d., apsidė Pranas Rumskis su Elzbieta Čepaityte, gyv. 21 Gates St.;

Albertas Knupis su Alena Zibalaite, gyv. 45 Walworth St., Roslindale, Mass.

Šv. Mišios Mirusio Kario

a. a. Juozo Šlažo pamaldžiam atminimui bus atnašaujamos sekmadienį, lapkr. 25 d., 10 val. ryte, Šv. Petro par. bažnyčioje, So. Boston, Mass. Kaip jau žinoma, velionis karys Juozas Šlažas žuvo Vokietijoje, patekęs vokiečių nelaisvėje. Jo tėveliai gyvena E. 8th St., So. Botsone bus dėkingi visiems, kas savo maldose prisimins jų žuvusio sūnaus vėlę.

Pagerbė Matačiūnus

Lapkričio 10 d. p. Ieva Matačiūnienė suruošė bankietą pp. Motiejų ir Stanislavą Matačiūnus, gyv. So. Bostone, pagerbti, jų 11 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Dalyvavo giminės ir šiaip artimieji. pp. Matačiūnai gavo daug sveikinimų, linkėjimų ir dovanų.

ADV. C. J. KALINAUSKO Pagerbimo Bankieto Tikietų

galima gauti "Darbininkę" ir pas Rengimo Bankieto narius. Bankietas įvyks gruodžio 5, š. m., Boston City Club patalpose. Laikas trumpas, norinčius dalyvauti bankiete, kviečiame tikietus išgyti iš anksto.

Pasveikimo Kongresą Su \$25.00

Didžioji Šv. Jono Ev. Bl. draugija, savo susirinkime, lapkr. 18 d., nutarė pasveikinti kitą savaitę įvykstantį Chicagoje Amerikos Lietuvių Istorinį Kongresą. Prie pasveikinimo pridėti \$25.00 auką kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo iš baisios bolševikų - maskolių vergijos. Rap.

Grįžo iš Karo Tarnybos

Šiomis dienomis grįžo iš karo tarnybos garbingai atleistas pas savo žmonelę Stasys Aneliūnas, 1st Class Petty Officer. Jis apie 29 mėnesius buvo Pacifike ir apie 3 metus karo tarnyboje.

Veteranas Stasys Aneliūnas su savo žmonele gyvena W. 3rd Street.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame p. Ievai Matačiūnienei už suruošimą šaunaus bankieto mūsų 11 metų vedybinio gyvenimo proga mus pagerbti. Dėkojame šeiminiškėms pp. Amilijai Slatkevičienėi ir Marceli Rudauskienėi ir kitoms, kurių pavardžių neteko sužinoti. Taipgi dėkojame motinai Grasilai Martinkienei ir seserei Onai Martinkutei už puikų "corsage" ir 11 rožių bukieta; dėkojame tėveliui, kuris atvyko iš Conn. ir mus apdovanojo gausia pinigine dovana; motinai Ievai Martinkienei, Grasilai Martinkienei, Onai Martinkutei, Grasilai Svirskienei, Sofijai Norkienei, pp. Brasienei, Rudauskienėi, Slatkevičienėi ir Stanislovaičiam už jų puikias dovanas, sveikinimus ir linkėjimus. Bendrai dėkojame visiems giminėms, draugams, muzikantams ir kitiems už mums padarytą malonumą ir džiaugsmą. Lai Dievas jus visus laimina.

Motiejų ir Stanislavą Matačiūnai,
So. Boston, Mass.

Grįžo iš Tarnybos

Kap. Dr. V. G. Duserick
(Dusevičius)

Šiomis dienomis grįžo garbingai atleistas iš Jung. Valstybių Armijos Medikalo Korpuso ir pradėjo medicinos ir chirurgijos praktiką adresu 528 E. Broadway, So. Bostone.

Sveikiname ir linkime geriausių sekmių civilėje praktikoje!

Visiems Naudinga Pramoga

Sekmadienį, lapkričio 25 d., 3 val. po pietų, (tuoj po mišparų) bažnytinėje salėje, įvyks visiems naudinga pramoga — arbatėlė su užkandžiais ir gražia programa. Ją ruošia Lietuvos Dukterų po globa Mot. Sv. draugija parapijos mokyklos naudai.

Už 25c. įžangos, gausite arbatos ar kavos su pyragu, riestainiais bei pyragaičiais, turėsite progos laimėti bilė kurią iš leidžiamų 6 dovanų: išgirsite įdomią kun. Dr. K. Urbonavičiaus trumpą kalbėlę ir pamatysite programėlę, susidedančią iš lietuvių tautinių šokių, liudies dainelių ir gražių deklamacijų, kurią išpildys Bostono Lietuvių Tautinių šokių grupės mažesnės mergaitės.

Kviečiame visus atvykti į Lietuvių bažnytinę salę nurodytu

Ar Pateisinamas Rusų Vardo Suteikimas Maskoliams?

Pradžia 5-tame pusi.

"Zaliskij Perejaslav" 1201, 1215, 1227, etc. metais. Rusė apėmė Černihivą ir Siverską. Pav. 1147 m. "Sviantoslavas" nuvyko į Neriką... atvyko pasiuntiniai iš Rusės ir pasakė, kad Volodimiras esąs Černihive ir Iziaslavas Starodube". 1175 metais mirė Suzdalės kng. Andrius: "jo jaunėnis sūnus yra Didžiam Novgorode, gi jo broliai e-

laiku ir naudingai praleisti popietį lietuviškoj nuotaikoj.

Rengėjos.

Lankėsi

Penktadienį, lapkričio 16 d. "Darbininkę" lankėsi karys-veteranas Alfonsas Jakutis iš Cambridge, kuris lapkričio 13 d. grįžo sveikas pas savo tėvelius garbingai atleistas iš karo tarnybos.

Karys-veteranas Alfonsas Jakutis yra sūnus pp. Benediko ir Marcelės Jakučių, gyv. 20 St. Paul St., Cambridge. Kitas pp. Jakučių sūnus, būtent, karys Steponas taip pat jau trečia savaitė kaip grįžo iš karo tarnybos garbingai atleistas. Du ženai, būtent, Vincas Sabas ir Povilas Ogilvie tebėra karo tarnyboje Pacifike.

Remkite tuos profesionalus ir biznieriū, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".
Visi skelbkitės "Darbininke".

Prevent TB

Buy Christmas Seals

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs Misijonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtinystės!

Jo jaudinantieji laišukai yra spausdinami

"ŽVAIGŽDĖJE"

Skubėkite "ŽVAIGŽDĖJ" užsisakyti!

Kaina — \$1.00 metams.

"ŽVAIGŽDES" ADMINISTRACIJA
488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1288.
Vice-Pirmininkė — E. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — E. Cuntienė, 177 West 7th St., W. Roxbury, Mass.
Tel. Parkway—1864-W.
Izdininkė — Ona Stantulūtė, 117 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolo raštininką.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždytis, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tulėkis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikas, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

EARN WHILE YOU LEARN

WOMEN AND GIRLS WANTED
TO SEW BY HAND ON MEN'S CLOTHING

HAYMARKET CLOTHING COMPANY

136 Harrison Avenue, Boston, Mass.

IVAIŪS SKELBIMAI

IŠSIRENDAVOJA "Darbininko" name 5 šviesūs kambariai 3-čiame aukšte, štimu apšildomi. Kreipkitės į "Darbininko" administraciją, 366 W. Broadway, So. Boston. Tel. SOU 2680.

Parsiduoda Namas

Parsiduoda 7 šeimynų namas su visais improvementais, prie geros vietos, arti bažnyčios, arti Bus'ų kelio ir prie fabriku. Didelis lotas žemės su 10 obelinių medžių, 2 kriaušių (grūšių), 2 vyšnios. Yra trijų automobilių garažius, 2 vištynycios. Randasi 38 Sawtelle Avenue, Brockton, Mass. Galima matyti savininką po 4-tos valandos kasdien ir šeštadieniais ir sekmadieniais per visą dieną. (9-13-16-19)

MUZIKA

Norintieji išmokyti muzikos, išlaikyti savo balsą, išmokyti skambinti pianu, vaikais ir suaugusieji, užkaike pas lietuvių, muzikos mokytoja Ameliją Tataronytę —

Three Arts Studio

480 Boylston St., Boston, Mass.
Tel. KENmore 3571

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving

326 - 328 W. Broadway
So. Boston, Mass.

So. Boston Furniture Co.

Visoki baldai, lovos, matrasai ir vaikams pilnas pasirinkimas.

380 1/2 West Broadway,
Tel. SOU 2758

Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.

APKALKITE NAMUS SINGELIAIS — NEREIKĖS JŲ MALIAVOTI

Dėl platesnių informacijų pašaukite

H. S. TITELBAUM

Tilo Roofing Co., Inc.
District Manager
1576 BLUE HILL AVE., MATTAPAN, MASS.
Tel. Blue Hills 8400

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Tetaes

254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMbia 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street
South Boston, Mass.

Joseph W. Casper (KASPERAS)

Laldotvųjų Direktorius ir Balsamuotojas.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentims dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Literatūros Skyrus

Veda — Antanas Vaičiulaitis

KĄ SKAITO AMERIKIEČIAI

Skaitant Amerikos spauda, neretai pastebėsime pranešimų, kad štai tos knygos išleista keli šimtai tūkstančių, kitos pusė milijono, dar kitos milijonas su viršum egzempliorių.

Paskutiniiais metais Wendell Willkie "One World" pasiekė apie pusantro milijono egzempliorių. "Gone with the Wind" sumušė daugelį rekordų ir prašoko tris milijonus.

Kai kurie klūbai, dalindami savo narius knygas, išplatina ligi pusės milijono, pav., Guild ar Book-of-the Month Club.

Dalis savaitinių ir mėnesinių laikraščių turi milijoninį tiražą. Tarp jų pirmoj vietoj stovi "Reader's Digest", turis ar tik ne apie 10 milijonų skaitytojų. Labai skaitomi, po kelis milijonus, yra "Life", "Saturday Evening Post" ir dar keletas. Net ir politiniai savaitraščiai turi gerą pasisekimą. "Time" neseniai pasigyrė turis per 2 milijonus skaitytojų.

Bet apskritai imant, vidutiniškas amerikietis skaito ką kita, o ne knygas ir rimtesnius savaitraščius ir mėnesinius laikraščius. "Common Sense" rugpiūčio mėnesio 17 d. buvo idėjęs idomų straipsnių "Ką amerikiečiai daugiausia skaito."

Cia paduodam straipsnio išvadas.

Šiandien apie šimtas milijonų amerikiečių ryte ryja žurnaliukus su nepaprastais nuotykiškais, kurie anglų kalba turi "thriller" vardą. Juos skaitant, kiekvienam šurpas per nugarą eina ir plaukai ant galvos šiaušias.

Tarė tokių nuotykių spaudoje turime vadinauosi "pulp" — pigiam popieriuje spausdinamus žurnaliukus. Šios rūšies leidiniams medžiagą pagamina vyrukai, kurie už savo "kūrinį" gauna apie 15 dolerių. Jei kuris įsigyja vardą, uždirba daugiau. Šių žurnaliukų Ameriko-

je spausdinama 9,263,000. Tai reiškia, kad juos skaito apie 25 milijonai žmonių, kurių širdis dreba nuo nepaprastų avantiūrų.

Po jų eina "išpažinčių" žurnaliukai. Tai mažos knygelės, kuriose skaitytojui atveriamos meilės paslaptys ir dar pridedami pamokinimai, kaip jūsų pačių gyvenime išvengti išpažintį rašančio herojaus nelaimių.

Šių "išpažinties" žurnaliukų spausdinama 7,976,000 egzempliorių. Juos vėl skaito apie 25 milijonai, kurie kas mėnuo gauna pažvelgti į nuodėmės ir išganykmo gelmes. Beveik visi skaitytojai čia yra moterys.

Toliau eina detektyvų spausdinimai, su nepaprastai dramatiškais epizodais, kuriuose herojus tik per plauką išsprunka iš mirties nagų. Dvylika populiariausių tokių laikraščių spausdina 3,223,000 egzempliorių. Juos skaito apie 10 milijonų.

Plačiai skaitomi leidiniai apie filmų žvaigždes ir kitokias Hollywoodo idomybes. Dvidešimt populiariausių šios rūšies leidinių spausdina 10,755,000 egzempliorių. Juos skaito apie 30 milijonų, daugiausia mergaitės.

Didžiausią pasisekimą betgi turi vadinamieji "Comics" — priediniai su trumpais užrašais, kartais nusitęsia serijomis per keletus metus. Šios rūšies "literatūra" dažniausiai nėra komiška ir nė nemanoma būti. Čion daugiausia susidursit su nepaprastomis avantiūromis, nuo kurių jūsų kailis pagausis nusi. Mirties pavojais, ištrūkimais paskutiniame momente, kruviniomis scenomis, nepaprastais žygiais šie spausdinimai neturi sau lygių panašios rūšies leidiniuose.

Tie "Comics" kas mėnuo rinkon išmeta 25,215,000 egzempliorių. Manoma, kad juos skaito 75 milijon-

ANT DRUKSĖS EŽERO

Man liūdna buvo ir sunku
Keliaut gyvenimo taku
Be draugo dar jaunam:
Kame pažvelgsi akimi,
Aplinkui žmonės svetimi,
Taip liūdna vien vienam!

Tekėjo mėnuo. Iš kalnų
Žiedai kvėpėjo jazminų,
Žavėdami jausmus;
Tarp žalio ežero bangų,
Toli nuo trukšmo, nuo vargų,
Laivelis supa mus.

Suspaudei ranką man jautriai
Ir jauną širdį atdarei
Bendros žvaigždės vardu:
Dabar ar juokias ateitis,
Ar sopa, verkia mums širdis,
— Aš jaučiu vis už du.

Maironis.

nai visokių amerikiečių — vaikai, jaunimas, seniai, profesoriai, visuomenės veikėjai, pečkūriai, ir visoki kitoki.

Penkias čia suminėtas spausdinių rūšis skaito šimtas milijonų ar daugiau amerikiečių.

Knygų skaitymas, pagylinus su tokiais žurnaliukais, tėra šešėlis.

Jei pasitaiko viena kita knyga, pasiekusi šimtus tūkstančių egzempliorių, — tai labai reta išimtis. Per metus tokių knygų būna tik keletas. Į jų skaičių neįeina tos, kurias dalina klūbai. Čia turima galvoj tik tos knygos, kurios rinkoje pasirodo be jokių klūbų paramos.

Vidutiniškai knygos išparduodama labai mažai. Leidėjai sako, kad gerai pasisekė, jei romano buvo išpirta 5,000 egzempliorių. Apie 85% romanų ir apysakų tesusilaukia nuo 2,500 ligi 4000 pirkėjų.

Nuo 1880 metų ligi dabar tarp 150 labiausiai pirtų knygų Amerikoje 90 veikalų buvo romanai ir apysakos, 18 knygų priklausė vaikų literatūrai. Todėl kitos rūšies knygų pasilieka 42, tarp kurių pirmoj vietoj savo paplitimu stovi Fannie Farmer "The Boston Cooking School Cook Book" ir Dale Carnegie "How to Win Friends and Influence People".

Kaipgi su viešaisiais knygynais ir skaityklomis?

Amerikos knygynų sąjungos biuletenis duoda tokią statistiką. Chicagoje tik dešimt su viršum procentų suaugusių žmonių ima knygas iš viešųjų knygynų, Detroite 13 procentų, Bostone 11 proc., Philadelphijoje 5 proc., New Orleans 7, St. Louis 12. Panašus procentas yra ir kitose vietose.

Turėdamas minėtus dalykus galvoje, R. S. Lynd savo knygoje "Knowledge for what?" sako apie amerikiečius: "Kultūrinio požiūriu mes daromės beraščiai greičiau, negu visos (socialinės ir kultūrinės) įstaigos pajėgia mus paversti raštingais naudotis kultūrinėmis gėrybėmis".

A. V.

Vaidzas iš laisvos Lietuvos laikų kariuomenės vasaros stovyklų. Lietuvos karių vasaros stovyklose, kam buvo proga ten pabuvoti, galėjai pajusti gamtos grožio ištryškas, kurios buvo meniškai karių išdabintos jų stovyklos aikštėje.

Iš Vysk. M. Valančiaus Raštų

(Tęsinys)

Lokininkai

— Velnie, atiduosiu tau vėlę, tiktai paleisk mane.

Tai pasakęs išsimovė iš sėrmėgos, išsprudo iš gerų nagų ir išspruko laukan. Lokiu buvo pririštu, todėl ginties negalėjo. Čigonas, jau lauke būdamas, o velnio neregėdamas, tarė: — Gumbą tu gausi, ne mano vėlę, bet tik aš išsikau iš tavo rankų. Tačiau vos stengė neuiti pas kaimyną; iš baisaus išgąščio įsirgo ir atgulė.

Ryto metą lokininkai, atradę duris atdaras ir nebegyvą čigoną, nežinojo, kas tai gali būti. Netrukus vienok išgirdo kaimynuose gulintį antrą čigoną, kurs visą papasakojo. Tas antrasis parvedino kunigą ir atliko išpažintį. Arti mirties būdamas tarė: — Teisingai Viešpats Dievas mudu pabaudė; per amžį atsitiko svetimas klėtis, jaujas ir kūtes aplankyti, o niekuomet tokios nelaimės neprit'y rė me, kaip dabar. Kad giltinė pagautų Jokūbą su jo gauruotais svečiais!

Girdėdamas tai ūkininkas atsiliepė: — Ką čia tu pleški vėjus? Pasakyk man, ar ne teisingai judu Viešpaties ranka užtiko? Juk tai judu sugebėjota nevien arklius vogti, bet ir lašinius nuo viškų nulaipinti, aviną it vilku pagauti, žąsiai galvą nusukti, bulves darže išginti ir t. t. Seniai mes vai-tojame po judviejų rankų, šiandien ačiū Viešpačiui: bent dviem nusikratysime. Atsakė čigonas: — O, teisybė, tėve, teisybė! Kad išgyčiau, pastatysiu šventą kryžių pas Jokūbo jaują: kepurei lėntas turiu, tik koto neturiu, nuneščiau į špitolę duonos kepalą ir alaus gorčių.

Tačiau nieko negelbėjo čigonui tie apžadai, nes dvejatį savaitių pasirgęs, numirė.

Kaži kuomet lokininkai, dviem dideliais lokiais vedini, tarp Vilkijs ir Čiakišio susitiko su vienu ponu šešiais arkliais karietoje važiuojančiu; pasibaidė arkliai, šoko per perkaisą, vežėją užmušė, išvertė ir sulaužė karietą, ponias pažeidė. Vos atskubėję žmonės sugrobė ir apstabdė arklius, kitaip nė vienas iš važiuojančių gyvas nebūtų palikęs. Po tos nelai-

Našlaitės Daina

Oi siaudžia ir gaudžia žalioji girelė,
Pageltę lapeliai jai byra,
Vai skauda, vai gelia jaunoji širdelė,
Galva man nuo sielvarto svyra.

Ne tiek gal giružei nugulto lapelių
Ir žemėn be laiko nukrito,
Kiek ašarų man iš žydriųjų akelių
Skrustais tylomis nusirito.

Ateis vasarėlė, močiutė saulelė
Vėl pilką žemelę sušildys,
Kaip rūta daržely, žaliuos vėl girelė,
Tik mano širdies nenutildys.

Nebėra močiutės, nebėra sentutės,
Suvargus galvelei priglausti,
Vai nēr numylėtos skaisveidės sesutės,
Pravirkus paguosti, užjausti.

Man nėra brolelio, skaistaus dobilėlio,
Rūtelių darželiui aptverti,
Vai nėra man nėra meilaus bernužėlio,
Kad jauną jam širdį atverti.

Tai virsiu, pavirsiu į raibą gegužę,
Nuskrisiu į žalią giružę
Ir verksiu, rypuosiu ten dieną, naktelę,
Paporysiu liūdną godelę.

Klausys ažuolėlis, klausys žaliukėlis,
Spindės jam lapeliuos raselės,
Nustos man skaudėti jaunoji širdelė,
Nustos man byrēt ašarėlės.

Daina

Už Raseinių ant Dubysos
Tekta saulė, teka;
Geltonplaukės puikios visos
Šneka ten, oi šneka.

Po rasas kasas šukuoja,
Saulė jas džiovina;
Kad užgieda, uždainuoja,
Širdį taip gaudina.

Aukštą dangų pamylėjo,
Blaivią jo skaisybę,
Sau akis užsižavėjo
Mėlina gilybė.

Akys blaivios, gelsvos kasos,
Širdys oi nešaltos,
Aukštas ugi, kojos basos
Nuo rasų taip baltos.

Bet kodėl-gi, žalią rūtą
Laistydamos, liūsta?
Ko, dainuojat joms Birutą,
Ašaros nedžiūsta?

Kaip nedžiūtų, kad nežūtų
Tiek jaunų brolelių!
Kad be laiko tiek nebūtų
Be vilties našlelių!

Daugel žūna, daugel pūna,
Kas apverks jų dalį?
Už Uralo žemės galo,
Ne po savo šalį!

mės ponas skundės generalui - gubernatoriui kunigaikščiu Dolgorukiu, kurs, patyręs atsitikimą, uždraudė būtinai lokius vadžioti. Sulig tuo kartu Raudonojo Dvaro ir Smorگونės ponai liovės mokyti ir pardavinėti lokius. Mūsų jaunuomenė paaugo ne mačiusi lokio, neigi to galėjos... Nuo 1860 metų vėl pradė-

Motinos džiaugsmas...

Mažytė mergytė, prieš einant gultų, sukalba nuoširdų poterėlį, dėkodama už praleistą linksmą dienele.

"Ašarėlės"